

แผนการจัดการเรียนรู้

รายวิชาเพิ่มเติม ประชากรกับสิ่งแวดล้อม

รหัสวิชา ส30242

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

นายนวนฤทธิ์ กำเนิดแวงควง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

โรงเรียนสตรีศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด

คำนำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาการศึกษาไทยเกี่ยวกับการเรียนการสอนรายวิชาหน้าที่พลเมือง ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญในการเตรียมพลเมืองของชาติไปสู่การเป็นพลเมืองดีที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้จะได้กำหนดสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมแล้ว ยังได้กำหนดรายวิชาเพิ่มเติม **หน้าที่พลเมือง** โดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนใน 5 จุดเน้น ได้แก่

- ✳ **ความเป็นไทย**
- ✳ **รักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์**
- ✳ **ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข**
- ✳ **ความปรองดอง สมานฉันท์**
- ✳ **ความมีวินัยในตนเอง**

*เพื่อให้สถานศึกษานำไปเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอน รายวิชาเพิ่มเติม
หน้าที่พลเมือง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ*

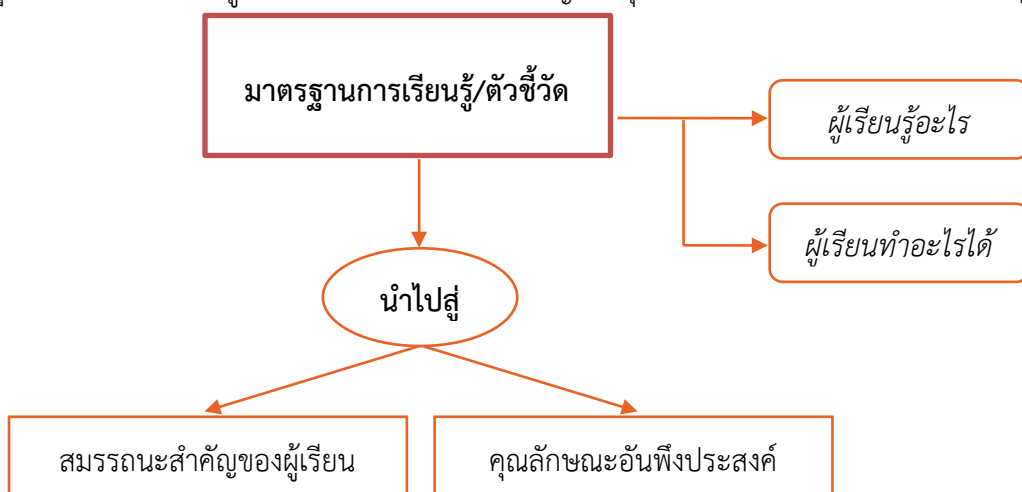
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนสตรีศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด จึงจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติม ประชากรกับสิ่งแวดล้อม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เพื่อให้ครูผู้สอนใช้เป็นแนวทางวางแผนจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนให้บรรลุผลการเรียนรู้ที่กำหนด ส่งเสริมให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริงและการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแต่ละคนได้รับผิดชอบในการเรียนรู้ ฝึกฝนวินัยตนเอง และมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น (Learning Active) เน้นการศึกษาประเด็นต่างๆ ที่เกิดขึ้นจริงในสังคม เรียนรู้ปัญหาและการแก้ไขที่จะนำไปสู่การเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง เพื่อเตรียมตัวเป็นพลเมืองดีของสังคมและประเทศชาติ โดยจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้อิงมาตรฐานและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการออกแบบย้อนกลับ (Backward Design) ที่มุ่งเน้นกระบวนการคิดและการประกันคุณภาพผู้เรียน ช่วยให้ผู้ปกครองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพการศึกษา สามารถมั่นใจในผลการเรียนรู้และคุณภาพของผู้เรียนที่มีหลักฐานตรวจสอบผลการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

คณะผู้จัดทำหน่วยการเรียนรู้อิงมาตรฐาน ได้ดำเนินการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบที่สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (สวก.) กำหนดขึ้น เพื่อเป็นเอกภาพเดียวกันตามองค์ประกอบต่อไปนี้

ผู้สอนสามารถนำแผนการจัดการเรียนรู้เล่มนี้ ไปเป็นคู่มือวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการใช้หนังสือกิจกรรม รายวิชาหน้าที่พลเมือง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ทางบริษัทจัดพิมพ์จำหน่าย โดยออกแบบการเรียนรู้ (Instructional Design) ตามหลักการสำคัญ คือ

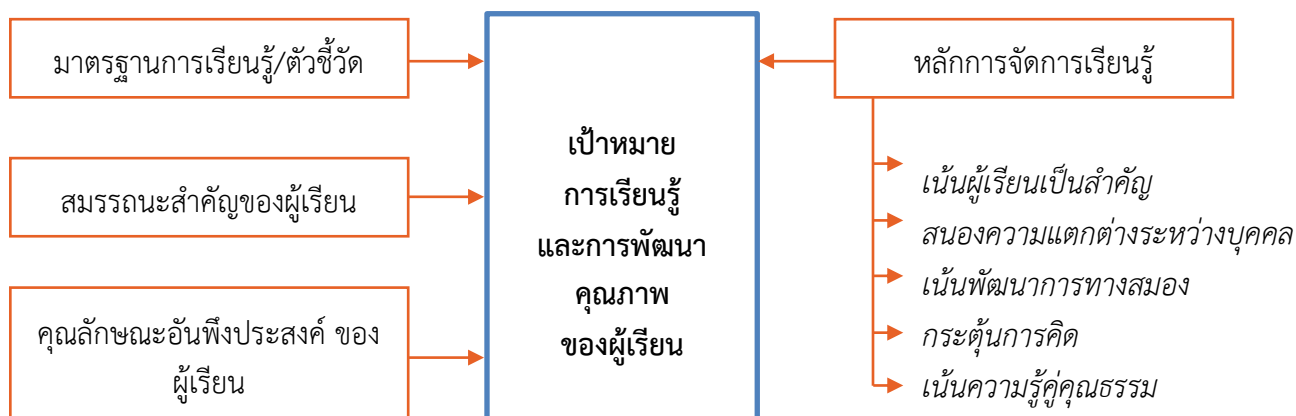
1 หลักการจัดการเรียนรู้อิงมาตรฐาน

หน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วย จะกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดไว้เป็นเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนจะต้องศึกษาและวิเคราะห์รายละเอียดของมาตรฐานตัวชี้วัดทุกข้อว่า ระบุให้ผู้เรียนต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องอะไร และต้องสามารถลงมือปฏิบัติอะไรได้บ้าง และผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนตามมาตรฐานตัวชี้วัดนี้จะนำไปสู่การเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใดแก่ผู้เรียน

2. หลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เมื่อผู้สอนวิเคราะห์รายละเอียดของมาตรฐานตัวชี้วัดและได้กำหนดเป้าหมายการจัดการเรียนการสอนเรียบร้อยแล้ว จึงกำหนดขอบข่ายสาระการเรียนรู้และแนวทางการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้ที่ออกแบบไว้จนบรรลุตัวชี้วัดทุกข้อ

3 หลักการบูรณาการกระบวนการเรียนรู้สู่มาตรฐานตัวชี้วัด

เมื่อผู้สอนกำหนดขอบข่ายสาระการเรียนรู้ และแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนไว้แล้ว จึงกำหนดรูปแบบการเรียนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ที่จะฝึกฝนผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้บรรลุผลตามมาตรฐาน ตัวชี้วัด โดยเลือกใช้กระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ที่เป็นเป้าหมายในหน่วยนั้นๆ เช่น กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง กระบวนการ เฝ้ายสถานการณ์และการแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ กระบวนการทางสังคม ฯลฯ กระบวนการเรียนรู้ที่มอบหมายให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัตินั้นจะต้องนำไปสู่การเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

4 หลักการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหน่วย ผู้สอนต้องกำหนดขั้นตอนและวิธีปฏิบัติให้ชัดเจน โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือฝึกฝนและฝึกปฏิบัติมากที่สุด ตามแนวคิดและวิธีการสำคัญ คือ

- 1) **การเรียนรู้** เป็นกระบวนการทางสติปัญญา ที่ผู้เรียนทุกคนต้องใช้สมองคิดและทำความเข้าใจในสิ่งต่างๆ ร่วมกับการลงมือปฏิบัติ ทดลองค้นคว้า จนสามารถสรุปเป็นความรู้ได้ด้วยตนเอง และสามารถนำเสนอผลงาน แสดงองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ได้
- 2) **การสอน** เป็นการเลือกวิธีการหรือกิจกรรมที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ในหน่วยนั้นๆ และที่สำคัญคือ ต้องเป็นวิธีการที่สอดคล้องกับสภาพผู้เรียน ผู้สอนจึงต้องเลือกใช้วิธีการสอน เทคนิคการสอน และรูปแบบการสอนอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างราบรื่นจนบรรลุตัวชี้วัดทุกข้อ
- 3) **รูปแบบการสอน** ควรเป็นวิธีการและขั้นตอนฝึกปฏิบัติที่ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถคิด อย่างเป็นระบบ เช่น รูปแบบการสอนตามวัฏจักรการสร้างความรู้แบบ 5E รูปแบบการสอนโดยใช้ การคิดแบบ โยนิโสมนสิการ รูปแบบการสอนแบบ CIPPA Model รูปแบบการเรียนการสอนตามวัฏจักร การเรียนรู้แบบ 4MAT รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือ เทคนิค JIGSAW, STAD, TAI, TGT เป็นต้น
- 4) **วิธีการสอน** ควรเลือกใช้วิธีการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาของบทเรียน ความถนัด ความสนใจ และสภาพ ปัญหาของผู้เรียน วิธีสอนที่ดีจะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุผลการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดในระดับผลสัมฤทธิ์ที่สูง เช่น วิธีการสอนแบบบรรยาย การสาธิต การทดลอง การอภิปรายกลุ่มย่อย การแสดงบทบาทสมมติ การใช้กรณี ตัวอย่าง การใช้สถานการณ์จำลอง การใช้ศูนย์การเรียนรู้ การใช้บทเรียนแบบโปรแกรม เป็นต้น

5) **เทคนิคการสอน** ควรเลือกใช้เทคนิคการสอนที่สอดคล้องกับวิธีการสอน และช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนได้ง่ายขึ้น สามารถกระตุ้นความสนใจและจูงใจให้ผู้เรียนร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น เทคนิคการใช้ผังกราฟิก (Graphic Organizers) เทคนิคการใช้คำถาม เทคนิคการเล่านิทาน การเล่นเกม การใช้ตัวอย่างกระตุ้นความคิด การใช้สื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจ เป็นต้น

6) **สื่อการเรียนการสอน** ควรเลือกใช้สื่อหลากหลายกระตุ้นความสนใจ และทำความเข้าใจเนื้อหาสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ และเป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้บรรลุตัวชี้วัดอย่างราบรื่น เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ เอกสารประกอบการสอน แถบวิดิทัศน์ แผ่นสไลด์ คอมพิวเตอร์ VCD LCD Visualizer เป็นต้น ควรเตรียมสื่อให้ครอบคลุมทั้งสื่อการสอนของครูและสื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

5 หลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบย้อนกลับตรวจสอบ

เมื่อผู้สอนวางแผนออกแบบการจัดการเรียนรู้ รวมถึงกำหนดรูปแบบการเรียนการสอนไว้เรียบร้อยแล้วจึงนำเทคนิควิธีการสอน วิธีจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ไปลงมือจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะนำผู้เรียนไปสู่การสร้างชิ้นงานหรือภาระงาน เกิดทักษะกระบวนการและสมรรถนะสำคัญตามธรรมชาติวิชา รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่เป็นเป้าหมายของหน่วยการเรียนรู้ ตามลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ดังนี้

จากเป้าหมายและหลักฐาน
คิดย้อนกลับสู่จุดเริ่มต้น
ของกิจกรรมการเรียนรู้

เป้าหมายการเรียนรู้ของหน่วย

หลักฐานชิ้นงาน/ภาระงาน
แสดงผลการเรียนรู้ของหน่วย

4 กิจกรรม คำถามชวนคิด

3 กิจกรรม คำถามชวนคิด

2 กิจกรรม คำถามชวนคิด

1 กิจกรรม คำถามชวนคิด

จากกิจกรรมการเรียนรู้
ที่ละขั้นบันไดสู่หลักฐาน
และเป้าหมายการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ นอกจากจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงแล้ว จะต้องฝึกฝนกระบวนการคิดทุกขั้นตอน โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามกระตุ้นความคิด และใช้ระดับคำถามให้สัมพันธ์ กับเนื้อหาการเรียนรู้ตั้งแต่ระดับความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมิน

ค่า นอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจบทเรียนอย่างลึกซึ้งแล้ว ยังเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อสอบ O-NET ซึ่งเป็นการทดสอบระดับชาติที่เน้นกระบวนการคิดระดับวิเคราะห์ สังเคราะห์ด้วย และในแต่ละแผนการเรียนรู้จึงมีการระบุคำถามเพื่อกระตุ้นความคิดของผู้เรียนไว้ด้วยทุกกิจกรรม ผู้เรียนจะได้ฝึกฝนวิธีการทำข้อสอบ O-NET ควบคู่ไปกับการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดที่สำคัญ

ผู้จัดทำ

นายณวฤทธิ์ กำเนิดแวงควง

โครงสร้างรายวิชา

รายวิชาเพิ่มเติม ประชากรกับสิ่งแวดล้อม ม.5

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

รายวิชา ประชากรกับสิ่งแวดล้อม รหัส ส30242

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2

เวลาเรียน 40 ชั่วโมง จำนวน 1.0 หน่วยกิต

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	ก่อนกลางภาค	กลางภาค	หลังกลางภาค	ปลายภาค	รวม
1	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับมนุษย์และสังคม	1. อธิบายเกี่ยวกับมนุษย์และวิวัฒนาการของมนุษย์ได้ 2. อธิบายเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ความหมาย ลักษณะโครงสร้าง หน้าที่และประเภทของสังคมมนุษย์ได้ 3. อธิบายเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ความหมาย ลักษณะ ประเภทและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมของมนุษย์ได้	10	10	10	-	3	23
2	พฤติกรรมประชากรกับสิ่งแวดล้อม	4. อธิบายเกี่ยวกับกลุ่มสังคม และลักษณะของสถาบันสังคมรวมทั้งจำแนกชนิดของกลุ่มสังคม และสถาบันที่สำคัญทางสังคมได้ 5. อธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์และการจัดระเบียบทางสังคมได้	10	10	10	-	3	23
จิตพิสัยก่อนกลางภาค			-	5	-	-	-	5
3	สถาบันทางสังคม	6. อธิบายเกี่ยวกับการขัดเกลาทางสังคมได้ 7. อธิบายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมกับสังคมมนุษย์ได้	10	-	-	10	12	22
4	หลักธรรมาภิบาลและสันติ	8. อธิบายเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมได้ 9. อธิบายปัญหาทางสังคม และการป้องกันกระบวนการแก้ไขในปัจจุบันได้	10	-	-	10	12	22
จิตพิสัยหลังกลางภาค			-	-	-	5	-	5
รวม			40	25	20	25	30	100
อ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ			100					
คุณลักษณะอันพึงประสงค์			100					

การพัฒนาศักยภาพการคิดของผู้เรียน

1 การคิดและกระบวนการคิด

การคิดเป็นพฤติกรรมการทำงานทางสมองของมนุษย์ในการเรียบเรียงข้อมูลความรู้และความรู้สึกนึกคิดที่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ผ่านการดู การอ่าน การฟัง การสังเกต การสัมผัส และการดึงข้อมูลความรู้ที่บรรจุอยู่ในสมองเดิมตามประสบการณ์การเรียนรู้ที่ถูกสั่งสมมา

ทักษะการคิดจึงเป็นพฤติกรรมที่มนุษย์แสดงการกระทำออกมาได้อย่างชัดเจนมองเห็นเป็นรูปธรรม เช่น พฤติกรรมการสังเกต แสดงออกด้วยการเพ่งดูอย่างพิถีพิถัน หรือพฤติกรรมการเปรียบเทียบ เป็นการนำลักษณะของสิ่งของตั้งแต่สองอย่างขึ้นไปมาเปรียบเทียบกับกัน เพื่อแสดงให้เห็นถึงสิ่งเหมือนหรือสิ่งต่าง เป็นต้น

ดังนั้น การคิดจึงเป็นพฤติกรรมซับซ้อนที่มีลักษณะแยกย่อยแตกต่างกันไป เช่น การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การคิดไตร่ตรองโดยใช้วิจารณญาณ ซึ่งล้วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการทำงานของร่างกาย ประสาทสัมผัสทั้ง 5 และการเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลที่รับรู้เข้ามาใหม่กับข้อมูลเก่าที่ถูกบรรจุอยู่ในคลังสมองของคนเราตลอดเวลา

หากเปรียบเทียบการทำงานของระบบคอมพิวเตอร์กับสมองมนุษย์หรืออาจเปรียบได้กับสมองคนกับ สมองกล จะพบว่า การทำงานของสมองคน ประกอบด้วยความชาญฉลาด 3 ลักษณะ คือ

1. **ความสามารถในการเรียนรู้และสืบค้น (Tactical Intelligence)** ทั้งในรูปแบบการสังเกต การค้นหา การซักถาม การทดลองปฏิบัติ เป็นต้น
2. **ความสามารถในการแยกแยะคุณค่า (Emotional Intelligence)** ทั้งในรูปแบบการตัดสินใจ การลงมติ การแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ ด้วยอารมณ์ความรู้สึกที่เห็นด้วย หรือต่อต้าน หรือวางเฉย เป็นต้น
3. **ความสามารถในการประมวลเนื้อหาสาระ (Content Intelligence)** จากเรื่องราวที่เรียนรู้ใหม่ผสมผสานกับประสบการณ์เดิมที่ถูกจัดเก็บอยู่ในสมอง โดยผ่านกระบวนการกลั่นกรอง และสังเคราะห์เป็นความรู้ใหม่ที่มักประกอบไปด้วยความเข้าใจ เหตุผล และทัศนคติ ทั้งในเชิงบวกหรือเชิงลบซึ่งความรู้สึกนึกคิดต่อเรื่องราวต่างๆ นี้เอง ที่สมองกลของคอมพิวเตอร์ไม่สามารถทำงานได้เหมือนสมองของมนุษย์

การฝึกฝนกระบวนการเรียนรู้แก่ผู้เรียนจึงต้องกระตุ้นการทำงานและเสริมสร้างความสามารถของสมอง ทั้ง 3 ด้านที่กล่าวมา จึงจะบังเกิดผลการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ คือ บังเกิดความรู้ความเข้าใจที่มีความชัดเจนยิ่งขึ้น บังเกิดความชำนาญในทักษะและการปฏิบัติได้คล่องแคล่วขึ้น และที่สำคัญบังเกิดค่านิยมคุณธรรมที่งอกงามขึ้นในจิตใจของผู้เรียน

2 การสร้างศักยภาพในการคิดของสมอง

การจัดการเรียนการสอนตามจุดหมายของการปฏิรูปการเรียนรู้ทศวรรษที่ 2 และเป้าหมายการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 มีจุดมุ่งหมายสำคัญ คือ การฝึกฝนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดและการเรียนรู้ ผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สัมพันธ์กับกระบวนการทำงานทางสมองของผู้เรียน (Brain-Based Learning : BBL) โดยฝึกฝนพฤติกรรมความคิดระดับต่างๆ ตามลำดับทักษะกระบวนการคิดที่เป็นแกนสำคัญ (Core Thinking Processes) ดังนี้

1. การสังเกตลักษณะของสิ่งต่างๆ
2. การสังเกตและระบุความเหมือน
3. การสังเกตและจำแนกความแตกต่าง
4. การจัดหมวดหมู่สิ่งของหรือตัวอย่างที่เข้าพวก
5. การระบุสิ่งของและจำแนกตัวอย่างที่ไม่เข้าพวก
6. การเปรียบเทียบและระบุข้อมูลความรู้ได้ถูกต้อง
7. การค้นหาสิ่งของที่มีลักษณะหมวดหมู่เดียวกัน
8. การรวบรวมและจัดลำดับสิ่งของตามขนาด
9. การรวบรวมและจัดลำดับเหตุการณ์ตามกาลเวลา
10. การยกตัวอย่างและการกล่าวอ้าง
11. การสรุปความหมายจากสิ่งที่อ่านหรือฟัง
12. การสรุปความหมายจากสิ่งที่สังเกตและพบเห็น
13. การวิเคราะห์เชื่อมโยงความสัมพันธ์
14. การวิเคราะห์รูปแบบและจัดลำดับความสำคัญ
15. การวิเคราะห์ข้อมูลและสร้างความรู้ความคิด
16. การนำเสนอข้อมูลความรู้ความคิดเป็นระบบ
17. การแยกแยะข้อเท็จจริง และรายละเอียดที่เป็นความคิดเห็น
18. การนิยามและการสรุปความ
19. การค้นหาความเชื่อพื้นฐานและการอ้างอิง
20. การแยกแยะรายละเอียดที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กันและการใช้เหตุผล
21. การคิดวิเคราะห์ข้อมูลความรู้จากเรื่องที่ย่านอย่างมีวิจารณญาณ
22. การตั้งสมมติฐานและการตัดสินใจ
23. การทดสอบสมมติฐาน อธิบายสาเหตุและผลที่เกิดขึ้น
24. การพินิจพิเคราะห์ ทำความกระจ่าง และเสนอความคิดที่แตกต่าง
25. การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การจัดระบบและโครงสร้าง
26. การออกแบบสร้างสรรค์และการประยุกต์ดัดแปลง

รูปแบบการคิดทั้ง 26 ประเภทนี้ ผู้สอนสามารถนำมาสร้างเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน มอบหมายให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติและแสดงพฤติกรรมความคิดตามลำดับเนื้อหาการเรียนรู้ เหมาะสมกับวัยและจิตวิทยาการเรียนรู้ ตั้งแต่ระดับช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ประถมศึกษาปีที่ 4-6 และระดับมัธยมศึกษา ปีที่ 1-6 ซึ่งจะสะท้อนออกมาได้อย่างชัดเจนว่า ผู้เรียนมีความสามารถคิดคล่อง คิดละเอียด คิดกว้าง คิดลึกซึ้ง คิดหลากหลาย และคิดสร้างสรรค์แตกต่างกันไปตามคุณลักษณะและภูมิหลังประสบการณ์การเรียนรู้ที่สั่งสม อยู่ในสมองเดิมของผู้เรียนแต่ละคน

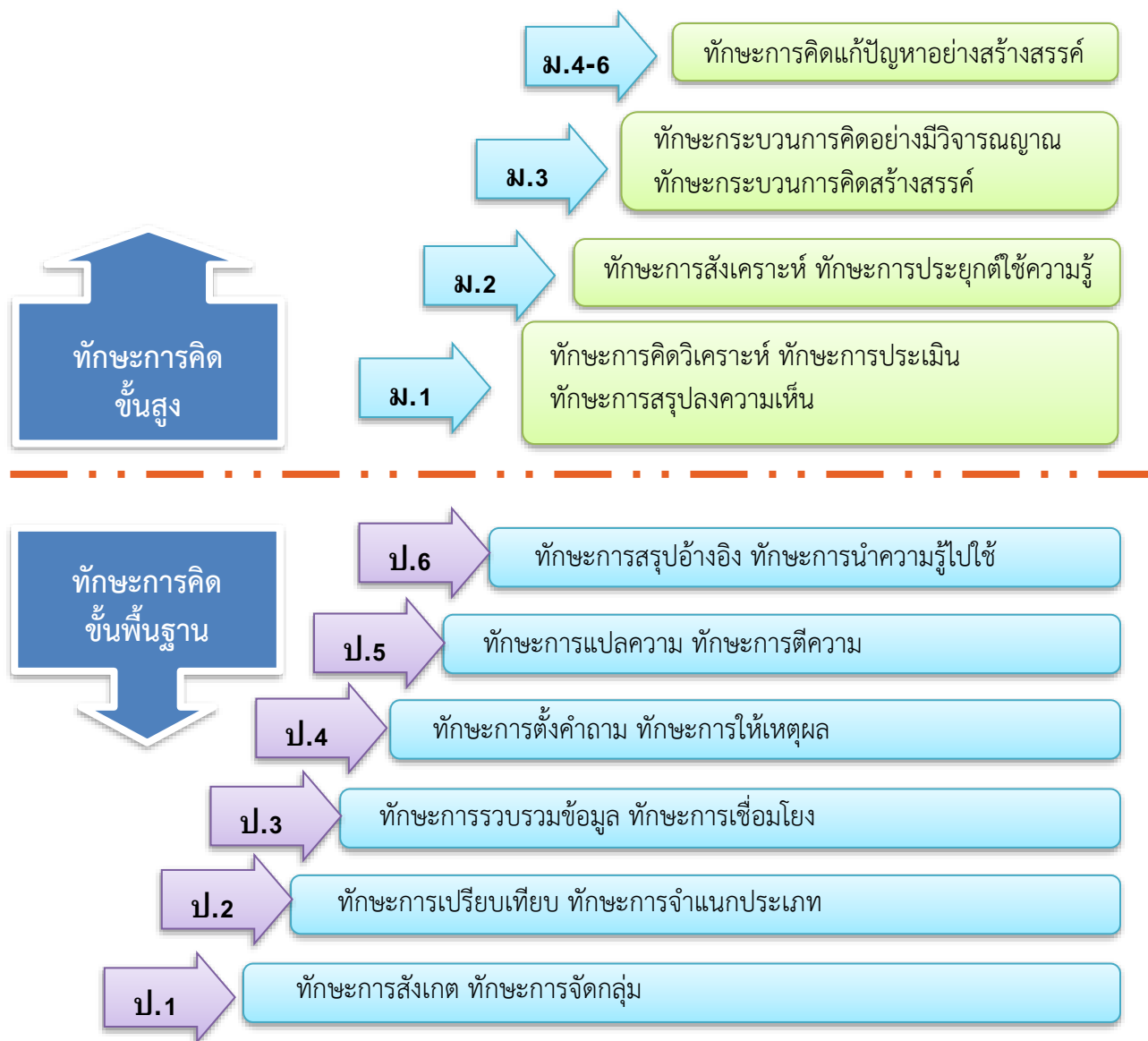
3 การพัฒนากระบวนการคิด

การคิดเป็น คิดคล่อง คิดได้ชัดเจน จนสามารถคิดเป็น ปฏิบัติเป็น และแก้ปัญหาได้ จะมีลักษณะเป็นกระบวนการการพัฒนาการคิดแก่ผู้เรียน จึงเป็นการสอนกระบวนการและฝึกฝนวิธีการอย่างหลากหลายที่เป็นปัจจัยส่งเสริมเกื้อกูลกัน คือ

1. การสร้างความพร้อมด้านร่างกาย นับตั้งแต่การรับประทานอาหาร ดื่มน้ำ การหายใจ การผ่อนคลาย การฟังเสียงดนตรีหรือฟังเพลง การบริหารสมองด้วยการบริหารร่างกายอย่างถูกวิธี
2. การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการคิด การเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง
3. การจัดกิจกรรมและการสร้างเนื้อหาการเรียนรู้ที่เหมาะสมต่อการฝึกฝนวิธีการคิดรูปแบบต่างๆ โดยการใช้การเรียนรู้กระตุ้นผ่านการสอนและการฝึกทักษะการคิด
4. การจัดกิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการคิดตามทฤษฎีต่างๆ ที่ผ่านการวิจัยและพัฒนามาแล้ว เช่น ทฤษฎีพหุปัญญา ทฤษฎีการสร้างความรู้ หลักเสริมสร้างความเป็นพหุสุดและหลักโยนิโสมนสิการของพุทธศาสนา การจัดกิจกรรมบูรณาการการสอนกับการฝึกทักษะการคิดในกลุ่มสาระต่างๆ และการเรียนรู้ผ่านการทำโครงการ เป็นต้น
5. การใช้เทคนิควิธีการที่ส่งเสริมพัฒนาการคิดของผู้เรียน สอดแทรกในบทเรียนต่างๆ เช่น เทคนิคการใช้คำถาม การอภิปรายโดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ การทำผังกราฟิก แผนภูมิความรู้ ผังมโนทัศน์ และการใช้กิจกรรมบริหารสมอง (brain gym) เป็นต้น ซึ่งมีผู้พัฒนาเทคนิควิธีการเหล่านี้และได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายในสถานศึกษาต่างๆ

จุดเน้นการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน

ตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561)

ที่มา : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2553. แนวทางการนำจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนสู่การปฏิบัติ.
กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

ทักษะการคิดที่นำมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ม.4-6

ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการหาแบบแผน ทักษะการสรุปย่อ
ทักษะการจัดระเบียบ ทักษะการประเมิน ทักษะการระบุ ทักษะการสำรวจค้นหา
ทักษะการเปรียบเทียบ ทักษะการสำรวจ ทักษะการรวบรวมข้อมูล ทักษะการเรียงลำดับ
ทักษะการแปลความ ทักษะการเชื่อมโยง ทักษะการสรุปอ้างอิง ทักษะ
การนำความรู้ไปใช้ ทักษะการทำให้กระจ่าง ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการสังเคราะห์
ทักษะการสร้างความรู้ ทักษะกระบวนการคิดตัดสินใจ ทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหา
ทักษะการสรุปลงความเห็น ทักษะการจัดระเบียบ ทักษะการจัดโครงสร้าง ทักษะการ
พิสูจน์ความจริง ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้

ม.3

ทักษะการจัดระเบียบ ทักษะการสรุปย่อ ทักษะการสำรวจค้นหา ทักษะการเปรียบเทียบ
ทักษะการรวบรวมข้อมูล ทักษะการเชื่อมโยง ทักษะการให้เหตุผล ทักษะการนำความรู้ไป
ใช้ ทักษะการทำให้กระจ่าง ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการสังเคราะห์ ทักษะการสร้าง
ความรู้ ทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหา ทักษะกระบวนการ
คิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการสำรวจ ทักษะการสรุปลงความเห็น ทักษะ
การจัดโครงสร้าง ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะการปรับโครงสร้าง

ม.2

ทักษะการเปรียบเทียบ ทักษะการรวบรวมข้อมูล ทักษะการตีความ ทักษะการ
แปลความ ทักษะการเชื่อมโยง ทักษะการสรุปลงความเห็น ทักษะการนำความรู้ไปใช้
ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการสร้างความรู้

ม.1

ทักษะการเปรียบเทียบ ทักษะการสำรวจค้นหา ทักษะการจำแนกประเภท ทักษะการ
รวบรวมข้อมูล ทักษะการตีความ ทักษะการเชื่อมโยง ทักษะการสรุปย่อ ทักษะการนำ
ความรู้ไปใช้ ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการสังเคราะห์ ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้
ทักษะการจัดโครงสร้าง ทักษะกระบวนการตัดสินใจ

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2553. แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะ
การคิดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่ง
ประเทศไทย.

จุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561)

นโยบายปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561)
วิสัยทัศน์ คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ
เป้าหมาย ภายในปี 2561 มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ
ประเด็นหลักของเป้าหมายปฏิรูปการศึกษา - พัฒนาคุณภาพ มาตรฐานการศึกษา และการเรียนรู้ของคนไทย - เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ - ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารและการจัดการศึกษา
กรอบแนวทางในการปฏิรูปการศึกษา และการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ - พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ - พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ - พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ใหม่ - พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่

หลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

- เป้าหมายหลักสูตร/คุณภาพผู้เรียน
- การจัดการเรียนรู้
- การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

นโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล
มุ่งเน้นให้ผู้เรียน

- มีความสามารถในการรับรู้
- รักที่จะเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย
- สนุกกับการเรียนรู้
- มีโอกาสดูแลเรียนรู้นอกห้องเรียนอย่างสร้างสรรค์

จุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

● ด้านความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะของผู้เรียน

โรงเรียนจะต้องประกันได้ว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะของผู้เรียนตามจุดเน้น

แนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

● ด้านการจัดการเรียนรู้

- โรงเรียนจะต้องจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะที่เป็นจุดเน้น พร้อมทั้งผลักดัน ส่งเสริม ให้ครูผู้สอนออกแบบและจัดการเรียนรู้ตามความถนัด ความสนใจ เต็มศักยภาพของผู้เรียน
- การจัดการเรียนรู้พึงจัดให้เชื่อมโยงกับวิถีชีวิต เน้นการปฏิบัติจริงทั้งในและนอกห้องเรียน โดยจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของเวลาเรียน
- ใช้สื่อ เทคโนโลยีที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนสนุกกับการเรียน และเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ
- แสวงหาความร่วมมือจากชุมชน จัดแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาร่วมในการจัดการเรียนรู้

5. ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ ตลอดจนกำกับ ดูแล นิเทศการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ และนำผลการนิเทศมาปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนของครู

● **ด้านการวัดและประเมินผล**

ครูทุกคนวัดผลและประเมินผลผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามจุดเน้นด้วยวิธีการและเครื่องมือ ที่หลากหลาย เน้นการประเมินสภาพจริง ใช้ผลการประเมินพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และรายงานคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้นอย่างเป็นระบบ

ที่มา : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2553. **แนวทางการนำจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนสู่การปฏิบัติ.**
กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

การขับเคลื่อนหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 และการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ให้ประสบผลสำเร็จตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยให้ทุกภาคส่วนร่วมกันดำเนินการ กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ดังนี้

ทักษะความสามารถ	คุณลักษณะ	
	จุดเน้นตามช่วงวัย	คุณลักษณะตามหลักสูตร
ม.4-6 แสวงหาความรู้ เพื่อแก้ปัญหา ใช้เทคโนโลยี เพื่อการเรียนรู้ ใช้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) มีทักษะการคิดขั้นสูง ทักษะชีวิต ทักษะ การสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย	⇒ มุ่งมั่นในการศึกษา และการทำงาน	⇒ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ⇒ ซื่อสัตย์สุจริต ⇒ มีวินัย ⇒ ใฝ่เรียนรู้ ⇒ อยู่อย่างพอเพียง ⇒ มุ่งมั่นในการทำงาน ⇒ รักความเป็นไทย ⇒ มีจิตสาธารณะ
ม.1-3 แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ใช้เทคโนโลยี เพื่อการเรียนรู้ มีทักษะการคิดขั้นสูง ทักษะชีวิต ทักษะ การสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย	⇒ อยู่อย่างพอเพียง	
ป.4-6 อ่านคล่อง เขียนคล่อง คิดเลข คล่อง ทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน ทักษะชีวิต ทักษะการสื่อสารอย่าง สร้างสรรค์ตามช่วงวัย	⇒ ใฝ่เรียนรู้	
ป.1-3 อ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น มีทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน ทักษะชีวิต ทักษะการสื่อสารอย่าง สร้างสรรค์ตามช่วงวัย	⇒ ใฝ่ดี	

ที่มา : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2553. แนวทางการนำจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

แนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

การดำเนินการตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในการขับเคลื่อนหลักสูตร และการปฏิรูปการศึกษา ในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) สู่การปฏิบัติในสถานศึกษานั้น ครูเป็นบุคลากรสำคัญที่สุดในการดำเนินการในระดับห้องเรียนในการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ดังแผนภูมิ

แนวทางการปฏิบัติระดับสถานศึกษา

1 ทำความเข้าใจให้กระจ่าง	☆ นโยบาย ยุทธศาสตร์ เป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน ☆ แนวทางการพัฒนาผู้เรียนตามจุดเน้น ☆ บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้อง ☆ การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งในและนอกห้องเรียน
2 ตรวจสอบ ทบทวน วิเคราะห์จุดเด่น จุดพัฒนา	☆ คุณภาพผู้เรียนในภาพรวมของสถานศึกษา ☆ คุณภาพผู้เรียนแยกเป็นรายวิชาและระดับชั้น ☆ จุดเด่น จุดพัฒนาของสถานศึกษา ☆ จุดเด่น จุดพัฒนาของผู้เรียน
3 กำหนดเป้าหมาย การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตามจุดเน้น	☆ ปีการศึกษา 2553 ระยะที่ 1 ☆ ปีการศึกษา 2554 ระยะที่ 2, 3 ☆ ปีการศึกษา 2555 ระยะที่ 4, 5
4 กำหนดภาระงาน การพัฒนาคุณภาพ ตามจุดเน้น	☆ ทบทวน ออกแบบหลักสูตรการเรียนรู้ ☆ ทบทวน ปรับโครงสร้างเวลาเรียน ตารางเรียน ☆ ออกแบบการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน ☆ การวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตรและจุดเน้น
5 ดำเนินการ พัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตามจุดเน้น	☆ ดำเนินการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรที่ออกแบบ ☆ นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินระหว่างการทำงานตามแผน ☆ วัดผลและประเมินผลผู้เรียนตามจุดเน้น
6 ตรวจสอบ ปรับปรุง พัฒนา	☆ ตรวจสอบ ปรับปรุง พัฒนา ☆ นำผลการตรวจสอบ ปรับปรุงไปใช้พัฒนา
7 สรุป และรายงานผล การพัฒนาผู้เรียน	☆ ผลการดำเนินงาน ☆ ความภาคภูมิใจ และความสำเร็จ ☆ ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข

แนวทางการปฏิบัติระดับสถานศึกษา

ชั้นที่	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง	วิธีการ	ผลที่ได้รับ
1. ทำความเข้าใจให้กระจ่าง	1. นโยบาย จุดเน้น ยุทธศาสตร์ และเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น 2. แนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น 3. บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้อง ทั้งในและนอกโรงเรียน 4. แนวทางการออกแบบหลักสูตรและตารางการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตามจุดเน้น	1. ประชุมชี้แจง 2. ประชาสัมพันธ์ผ่าน สื่อต่างๆ ทั้งในระดับสถานศึกษา และชุมชน	1. ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความตระหนักเห็นความสำคัญในบทบาทของตนเอง 2. มีความเข้าใจในการนำจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนไปสู่การปฏิบัติ 3. มีความร่วมมือในระดับองค์กรและชุมชน 4. ครูมีความรู้ ความเข้าใจในการออกแบบหลักสูตรและปรับตารางเรียนให้เหมาะสมกับจุดเน้น 5. มีการปรับพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนตามแนวทางปฏิรูปการศึกษารอบสอง
2. ตรวจสอบ ทบทวน วิเคราะห์จุดเด่น จุดพัฒนา	1. คุณภาพผู้เรียนในภาพรวม ของสถานศึกษาทั้งจุดเด่นและ จุดพัฒนา เช่น ผลการประเมิน ในระดับชาติ สมศ. เขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียน ฯลฯ 2. ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนแยกเป็นระดับชั้นและรายวิชา ระดับสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา ฯลฯ	1. ตรวจสอบเอกสารข้อมูลต่างๆ 2. วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง 3. ประชุมเชิงปฏิบัติการ 4. ประชุมสัมมนา	1. ข้อมูลสารสนเทศ 2. จุดเด่น จุดพัฒนาด้านคุณภาพผู้เรียนสถานศึกษา และครูผู้สอน
3. กำหนดเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น	1. ตัวชี้วัดภาพความสำเร็จของสถานศึกษา ระยะที่ 1 ภาคเรียนที่ 2/2553 2. ตัวชี้วัดภาพความสำเร็จของสถานศึกษา ระยะที่ 2 ภาคเรียนที่ 2/2554 3. ตัวชี้วัดภาพความสำเร็จของสถานศึกษา ระยะที่ 3 ภาคเรียนที่ 2/2554	1. ประชุมวางแผน 2. จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ	เป้าหมายสถานศึกษา และมีแผนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้นในแต่ละระยะที่สอดคล้องกับบริบท และศักยภาพของสถานศึกษา/ผู้เรียน

ขั้นที่	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง	วิธีการ	ผลที่ได้รับ
	4. ตัวชี้วัดภาพความสำเร็จของ สถานศึกษา ระยะที่ 4 ภาคเรียนที่ 2/2555 5. ตัวชี้วัดภาพความสำเร็จของ สถานศึกษา ระยะที่ 5 ภาคเรียนที่ 2/2555		
4. กำหนดภาระ งานการพัฒนา คุณภาพตาม จุดเน้น	1. ทบทวนจุดแข็ง จุดอ่อนของ องค์ประกอบ เช่น วิสัยทัศน์ โครงสร้างเวลาเรียน การจัดรายวิชา/ กิจกรรมเพิ่มเติม การจัดตาราง เรียน ฯลฯ 2. ออกแบบหลักสูตรการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนตามจุดเน้น (พิจารณาได้จาก ตัวอย่าง 4 ลักษณะ) 3. ปรับโครงสร้างเวลาเรียน และตาราง เรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการ เรียนรู้ที่ออกแบบไว้ 4. ออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้ส่งเสริม การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้นทั้ง ในและนอกห้องเรียน 5. จัดทำ จัดทำสื่อ แหล่งเรียนรู้ และภูมิ ปัญญาท้องถิ่นที่เหมาะสมกับการ จัดการเรียนรู้ 6. ออกแบบการวัดและประเมินผล ที่ หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน โดยเน้นการประเมินสภาพจริง	1. ประชุม ทบทวน หลักสูตรฯ และ ปรับปรุงหลักสูตร 2. ประชุม ปฏิบัติการปรับ โครงสร้าง เวลาเรียน และ จัดทำแผนการ เรียนรู้ 3. สำรวจ จัดทำ พัฒนาสื่อและ แหล่งการเรียนรู้	1. สถานศึกษามี หลักสูตรการเรียนรู้ที่ ส่งเสริมการพัฒนา คุณภาพผู้เรียนตาม จุดเน้น 2. ตารางเรียนใหม่ 3. ครูผู้สอนมีวิธีการ จัดการเรียนรู้ที่ หลากหลายตาม จุดเน้น 4. สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่ หลากหลาย 5. มีเครื่องมือ วิธีการ วัดผล และ ประเมินผลตาม จุดเน้น
5. ดำเนินการ พัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนตาม จุดเน้น	1. จัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรและตาราง เรียนที่ออกแบบไว้ โดยเน้น การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น 2. วัดและประเมินผลความก้าวหน้าของ ผู้เรียนระหว่างเรียน 3. วัดและประเมินผลคุณภาพผู้เรียนตาม ตัวชี้วัดของจุดเน้น	1. ครูจัดกิจกรรมการ เรียนรู้อย่าง หลากหลาย ทั้งใน และนอกห้องเรียน 2. ออกแบบการวัด และประเมินผลที่ สอดคล้องกับ จุดเน้น	1. ผู้เรียนได้รับการ พัฒนาตามจุดเน้น 2. ครูมีรูปแบบและ นวัตกรรมจัดการ เรียนรู้ที่นำไปพัฒนา คุณภาพผู้เรียนได้ตาม จุดเน้น

ชั้นที่	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง	วิธีการ	ผลที่ได้รับ
6. ตรวจสอบ ปรับปรุง พัฒนา	- ตรวจสอบ ประเมินผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้นในชั้นที่ 5 - การใช้หลักสูตรการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น - การใช้โครงสร้างเวลาเรียนและตารางเรียนตามรูปแบบของหลักสูตรการเรียนรู้ - การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งในและนอกห้องเรียน - การวัดและประเมินผลที่เน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น - นำผลการตรวจสอบปรับปรุงจุดอ่อน และพัฒนาจุดเด่น	- ประชุมครูเพื่อประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้ - ผู้ที่เกี่ยวข้องประเมินตนเอง - ตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้	- หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ได้รับการพัฒนา - กระบวนการบริหารหลักสูตรมีการขับเคลื่อน - ผู้เรียนมีการพัฒนาตามจุดเน้น
7. สรุปและ รายงานผลการ พัฒนาผู้เรียน	- สรุปผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้นในด้านการดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ - รายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น เมื่อสิ้นสุดตามระยะที่ 1-5 - นำผลจากรายงานไปใช้ในการวางแผนและพัฒนา	- ประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - นำเสนอผลงานคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น - จัดนิทรรศการแสดงผลงานหรือประชาสัมพันธ์ผลงานสู่สาธารณชน - สรุป รายงานผลเสนอผู้ที่เกี่ยวข้อง	- มีผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น - มีแนวทางและนวัตกรรมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น - มีหลักฐานและร่องรอยในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น - มีความภาคภูมิใจในความสำเร็จ - ได้ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

ที่มา : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2553. แนวทางการนำจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนสู่การปฏิบัติ.
กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

แนวทางการปฏิบัติระดับห้องเรียน

1 ตรวจสอบ ทบทวนรายวิชาและกิจกรรม ในความรับผิดชอบ	☆ โครงสร้างรายวิชา ตารางเรียน ☆ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดกิจกรรม และโครงการ ☆ สื่อ และแหล่งการเรียนรู้
2 วิเคราะห์ผู้เรียน รายบุคคล	☆ จัดทำข้อมูลสารสนเทศระดับชั้นเรียน ☆ จัดกลุ่มการพัฒนาผู้เรียนตามจุดเน้น
3 กำหนดแนวทาง การจัดการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับจุดเน้น	☆ รูปแบบกิจกรรมในและนอกห้องเรียน ☆ หน่วยการเรียนรู้ กิจกรรมโครงการ ☆ แผนการจัดการเรียนรู้
4 ดำเนินการจัดการเรียนรู้	☆ จัดการเรียนรู้ตามแนวทางที่ออกแบบ ☆ วัดและประเมินผลการพัฒนาผู้เรียน ☆ วิจัย และนวัตกรรมการเรียนรู้ ☆ นิเทศ ติดตาม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้
5 นำเสนอผล การพัฒนาผู้เรียน ตามจุดเน้น	☆ รายงานผลการพัฒนาผู้เรียนรายบุคคล/กลุ่ม ☆ รายงานผลการพัฒนาตามจุดเน้น ☆ รายงานการพัฒนาวิจัย/นวัตกรรมการเรียนรู้ ☆ รายงานภาพความสำเร็จ อุปสรรค และปัญหา

แนวทางการปฏิบัติระดับห้องเรียน

ชั้นที่	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง	วิธีการ	ผลที่ได้รับ
1. ตรวจสอบ ทบทวนรายวิชา และกิจกรรมใน ความ รับผิดชอบ	1. โครงสร้างรายวิชา โครงสร้างกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน 2. ตารางเรียนหน่วยการเรียนรู้ 3. แผนการจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนและแผนปฏิบัติการ โครงการต่างๆ 4. สื่อ แหล่งการเรียนรู้ และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น 5. คุณภาพผู้เรียนทุกระดับทั้ง ในภาพรวมและแยกรายวิชา เช่น NT, O-Net, สมศ., เขตพื้นที่การศึกษา	1. ศึกษาเอกสาร ข้อมูล ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ พัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตามจุดเน้น 2. วิเคราะห์จุดเด่น จุดพัฒนาทุกด้าน 3. นำข้อมูลของสถานศึกษา มาเปรียบเทียบกับ แนวทางการพัฒนา คุณภาพผู้เรียนตาม จุดเน้นของ สพฐ. 4. ตรวจสอบความ สอดคล้องของสื่อ แหล่ง การเรียนรู้ สถานศึกษา ที่ปรับปรุงใหม่และสิ่งที่ ใช้อยู่เดิม	1. ได้จุดเด่น จุดพัฒนาของ รายวิชาและกิจกรรมใน ความรับผิดชอบ 2. ได้แนวทางการปรับปรุง/ พัฒนารายวิชาและ กิจกรรมให้สอดคล้องกับ แนวทางการพัฒนา คุณภาพผู้เรียนตาม จุดเน้นของ สพฐ. และ สถานศึกษา 3. มีข้อมูลพื้นฐานในการ กำหนดทิศทางการ พัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตามจุดเน้น
2. วิเคราะห์ผู้เรียน เป็นรายบุคคล	1. ข้อมูลด้านสติปัญญา ทักษะ ความสามารถ และ คุณลักษณะ 2. สุขภาพ ร่างกาย 3. พื้นฐานครอบครัว เศรษฐกิจ 4. สังคม เพื่อน และผู้เกี่ยวข้อง 5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 6. ผลงานที่ภาคภูมิใจประสบความสำเร็จ 7. ผลกระทบที่เป็นปัญหา	1. ศึกษา รวบรวมข้อมูล รายบุคคล โดยใช้วิธีการ ดังนี้ - ตรวจสอบจากข้อมูล เอกสารของ สถานศึกษา และ Portfolio นักเรียน - สอบถาม - สัมภาษณ์ - สังเกต ฯลฯ 2. วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย ของผู้เรียนรายบุคคล 3. จัดกลุ่มผู้เรียน โดยให้แต่ละ กลุ่มมีความสอดคล้อง ใกล้เคียงกันตามจุดเน้น ระดับชั้น	1. มีข้อมูลพื้นฐานของ ผู้เรียนเป็นรายบุคคล 2. มีข้อมูลที่เป็นจุดเด่นจุด พัฒนาของผู้เรียน รายบุคคล และ รายกลุ่ม 3. มีหลักฐาน ร่องรอยเพื่อ นำไปสู่การพัฒนาผู้เรียน เป็นรายบุคคล รายกลุ่ม อย่างเป็นรูปธรรม

ชั้นที่	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง	วิธีการ	ผลที่ได้รับ
3. กำหนดแนวทาง การจัดการ เรียนรู้ที่ สอดคล้องกับ จุดเน้น	1. หน่วยการเรียนรู้ 2. แผนการจัดการเรียนรู้ 3. แผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4. แผนปฏิบัติการโครงการและกิจกรรมพิเศษต่างๆ 5. สื่อ แหล่งการเรียนรู้ ภูมิปัญญา 6. การวัดและประเมินผล	1. ออกแบบการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเหมาะสมกับจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียน และตารางเรียนที่กำหนด 2. จัดทำ จัดหาสื่อ แหล่งการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ที่ออกแบบ 3. ออกแบบเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย โดยเน้นการประเมินสภาพจริงในระดับชั้นเรียน	1. มีแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่มสอดคล้องตามจุดเน้น 2. มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนตามจุดเน้น 3. มีสื่อ แหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายสอดคล้องตามจุดเน้น 4. มีเครื่องมือวัดและประเมินคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น
4. ดำเนินการ จัดการเรียนรู้	1. การจัดการเรียนรู้ตามจุดเน้นทั้งในและนอกห้องเรียน 2. การประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียน 3. การประเมินคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น 4. การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ 5. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับชั้นเรียน 6. การนิเทศ แลกเปลี่ยนเรียนรู้	1. จัดการเรียนรู้ในห้องเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ 2. จัดกิจกรรมนอกห้องเรียนที่ส่งเสริมจุดเน้นตามศักยภาพผู้เรียน 3. วัดและประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนและประเมินคุณภาพตามจุดเน้น 4. พัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยให้เกิดการพัฒนาเต็มตามศักยภาพทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม 5. นำผลการประเมินไปใช้พัฒนาและแก้ไขปัญหาผู้เรียนตามกระบวนการวิจัย	1. ผู้เรียนมีทักษะความสามารถและคุณลักษณะตามจุดเน้น 2. ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ 3. มีการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ตามจุดเน้น 4. ผู้เรียนได้แสดงออกตามศักยภาพของตนเอง 5. มีการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้กระบวนการวิจัย 6. มีการสร้างความร่วมมือระหว่างครูและผู้ที่เกี่ยวข้อง 7. มีการนำหลักสูตรการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติ

		6. ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้อง มีการนิเทศแลกเปลี่ยน เรียนรู้ โดยเน้นการ สร้างความร่วมมือ	
ขั้นที่	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง	วิธีการ	ผลที่ได้รับ
5. นำเสนอผลการ พัฒนาผู้เรียน ตามจุดเน้น	1. ผลการพัฒนาผู้เรียนตาม จุดเน้นรายบุคคลและราย กลุ่ม 2. ผลการพัฒนานวัตกรรม การเรียนรู้ 3. ผลการวิจัยในชั้นเรียน 4. ผลการพัฒนาหลักสูตร การเรียนรู้ในระดับห้องเรียน	1. ประเมินผลการพัฒนา คุณภาพผู้เรียนตาม จุดเน้นด้วยวิธีการ ต่างๆ 2. วิเคราะห์และสรุปผล การพัฒนาผู้เรียนทั้ง รายกลุ่มและรายบุคคล ตามจุดเน้น 3. นำผลการพัฒนา ผู้เรียนไปจัดทำเป็น ข้อมูลในระดับ ห้องเรียนเพื่อใช้ในการ พัฒนาผู้เรียนตาม จุดเน้น 4. สรุปผลการนำ นวัตกรรมการเรียนรู้ และการวิจัยในชั้น เรียน 5. จัดทำรายงานผลการ พัฒนาผู้เรียนตาม จุดเน้นระดับห้องเรียน ในความรับผิดชอบ 6. จัดทำรายงานผลการ พัฒนาหลักสูตรการ เรียนรู้ระดับห้องเรียน ในความรับผิดชอบ	1. มีผลการพัฒนาผู้เรียนตาม จุดเน้นในทุกมิติทั้ง รายบุคคล รายกลุ่ม และ ระดับห้องเรียน 2. มีหลักสูตรการเรียนรู้ระดับ ห้องเรียนที่เป็นตัวอย่างใน การพัฒนาผู้เรียนตาม จุดเน้น 3. มีการวิจัยในชั้นเรียนที่เป็น แนวทางในการพัฒนา ผู้เรียนตามจุดเน้น 4. มีรูปแบบความร่วมมือของ ครูและผู้ที่เกี่ยวข้อง 5. มีเอกสารรายงานและ ข้อมูลสารสนเทศที่เป็น ร่องรอย หลักฐานในการ พัฒนาผู้เรียนตามจุดเน้น

ที่มา : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2553. แนวทางการนำจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนสู่การปฏิบัติ.
 กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

แนวทางการประเมินตามจุดเน้นคุณภาพผู้เรียน

ทักษะการคิด

จุดเน้น : ทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน

ชั้น	ความสามารถ และทักษะ	วิธีการวัดและประเมินผล		
		วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ป.1	ทักษะการสังเกตและ ทักษะการจัดกลุ่ม	1. ให้ผู้เรียนสังเกตรูปภาพ ผลไม้ หรือสัตว์ ฯลฯ แล้วให้ผู้เรียนจัดกลุ่ม รูปภาพผลไม้ หรือสัตว์ ฯลฯ พร้อมบอกเหตุผล ในการ จัดกลุ่ม หรือ 2. จัดวัสดุหรือสิ่งของให้ ผู้เรียนสังเกตแล้วให้ ผู้เรียนจัดกลุ่มวัสดุหรือ สิ่งของ พร้อมกับบอก เหตุผลในการจัดกลุ่ม โดยมีครูคอยสังเกตการณ์ การจัดกลุ่มและการ อธิบายเหตุผล ใน การจัดกลุ่มของผู้เรียน ฯลฯ	- แบบทดสอบ - แบบบันทึก การสังเกต จัดกลุ่มและ บอกเหตุผล การ จัดกลุ่ม	ผ่าน : ผู้เรียนจัดกลุ่ม และบอกเหตุผล ได้ถูกต้องและเหมาะสม หมายเหตุ เกณฑ์การประเมินอาจจะจัดเป็น ระดับคุณภาพก็ได้ ถ้าหากมีการ จัดกลุ่มหรือบอกเหตุผลหลาย รายการ เช่น ถ้าหากมีการสังเกตแล้ว สามารถจัดกลุ่ม และบอกเหตุผล ได้ 6 รายการ อาจกำหนดเกณฑ์ การประเมิน ดังนี้ ระดับ 1 จัดกลุ่ม แต่บอก เหตุผลไม่ได้ ระดับ 2 จัดกลุ่มและบอก เหตุผล ได้ 1-2 รายการ (ผ่าน) ระดับ 3 จัดกลุ่มและบอก เหตุผล ได้ 3-4 รายการ ระดับ 4 จัดกลุ่มและบอก เหตุผล ได้ 5-6 รายการ

ชั้น	ความสามารถ และทักษะ	วิธีการวัดและประเมินผล		
		วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ป.2	ทักษะการ เปรียบเทียบและ ทักษะการจำแนก	1. ให้ผู้เรียนสังเกตรูปภาพ วัสดุ หรือสิ่งของ ฯลฯ ที่มีขนาดต่างกันแล้วให้นักเรียนเปรียบเทียบขนาดหรือความสูง และจำแนกรูปภาพ วัสดุ หรือสิ่งของ ฯลฯ ที่มีลักษณะเหมือนกันหรือคล้ายกัน พร้อมบอกเหตุผล หรือ 2. ให้นักเรียนสังเกตวัสดุ หรือสิ่งของ ซึ่งวัสดุหรือสิ่งของ ที่นำมาให้นักเรียนสังเกตเป็นวัสดุ หรือสิ่งของชนิดเดียวกัน เช่น ก้อนหิน ใบไม้ ดินสอ ปากกา ฯลฯ แต่มีขนาด หรือมีความสูงหรือความยาวต่างกัน แล้วให้ผู้เรียนเปรียบเทียบขนาด หรือความสูงหรือความยาว จากนั้นให้ผู้เรียนจำแนกสิ่งของที่ไม่เหมือนกัน หรือแตกต่างกันไว้เป็นหมวดหมู่ พร้อมกับอธิบายเหตุผล การจำแนก ครูสังเกต การเปรียบเทียบและ การจำแนกของผู้เรียน ฯลฯ	- แบบทดสอบ - แบบบันทึก การสังเกต การเปรียบเทียบ และการจำแนก	ผ่าน : ผู้เรียนเปรียบเทียบ หรือจำแนก และบอกเหตุผลได้ถูกต้องเหมาะสม หมายเหตุ เกณฑ์การประเมินอาจจะจัดเป็นระดับคุณภาพก็ได้ ถ้าหากมีการเปรียบเทียบหรือจำแนกแล้วบอกเหตุผลหลายรายการ เช่น ถ้าหากมีการสังเกตแล้วสามารถเปรียบเทียบ หรือจำแนก แล้วบอกเหตุผลได้ 8 รายการ อาจกำหนดเกณฑ์การประเมินดังนี้ ระดับ 1 เปรียบเทียบ หรือจำแนก แต่บอกเหตุผลไม่ได้ ระดับ 2 เปรียบเทียบ หรือจำแนก แล้วบอกเหตุผลได้ 1-3 รายการ (ผ่าน) ระดับ 3 เปรียบเทียบ หรือจำแนก แล้วบอกเหตุผลได้ 3-4 รายการ ระดับ 4 เปรียบเทียบ หรือจำแนก แล้วบอกเหตุผลได้ 5-6 รายการ

ชั้น	ความสามารถ และทักษะ	วิธีการวัดและประเมินผล		
		วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ป.3	ทักษะการรวบรวม ข้อมูล และทักษะ การเชื่อมโยง	1. ให้ผู้เรียนวางแผน/ ออกแบบ กำหนด จุดประสงค์ วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล และ นำเสนอข้อมูลจาก สถานการณ์ที่กำหนดให้ 2. ให้ผู้เรียนเลือกข้อมูลที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน และ บอกความหมายของ ข้อมูล โดยอาศัยความรู้ และประสบการณ์เดิม ของตนเองพร้อมกับ อธิบายเหตุผลประกอบ	- แบบทดสอบ สถานการณ์ ปฏิบัติจริง	ผ่าน : - ผู้เรียนวางแผน/ออกแบบ กำหนดจุดประสงค์ วิธีการ เก็บรวบรวมข้อมูล และ นำเสนอข้อมูลได้เหมาะสม ตามประเด็น ที่กำหนด - ผู้เรียนเลือกข้อมูลที่เกี่ยวข้อง สัมพันธ์กัน และบอก ความหมายและอธิบาย เหตุผลของข้อมูลได้เหมาะสม
ป.6	ทักษะการสรุปอ้างอิง และทักษะการนำ ความรู้ไปใช้	1. ประเมินทักษะการสรุป อ้างอิงโดยการกำหนด สถานการณ์หรือเรื่องราว ต่างๆ จากหนังสือพิมพ์ ข้อความจากโฆษณา แล้วให้ผู้เรียนสรุปความ เป็นไปได้ พร้อมกับสรุป ข้ออ้างอิงจาก แหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ 2. กำหนดเนื้อหาหรือ เรื่องราวให้ผู้เรียนอ่าน แล้วให้ผู้เรียนสรุป และ บอก วิธีการที่จะนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน โดยการ ต่อยอดจากเนื้อหาหรือ เรื่องราวที่อ่าน	- แบบทดสอบ การสรุปอ้างอิง - แบบทดสอบการ นำความรู้ไปใช้	ผ่าน : - สรุปสถานการณ์ หรือ เรื่องราวต่างๆ และมีการ อ้างอิงแหล่งข้อมูลได้ เหมาะสม - สรุปและบอกวิธีการนำ ข้อสรุปจากสถานการณ์หรือ เรื่องราวต่างๆ ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้เหมาะสม

ชั้น	ความสามารถ และทักษะ	วิธีการวัดและประเมินผล		
		วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ม.1	ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการประเมิน และทักษะการสรุป ความคิดเห็น	- ประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยการกำหนดสถานการณ์ให้ผู้เรียน แล้วตั้งคำถามให้ผู้เรียนวิเคราะห์ - กำหนดสถานการณ์หรือคำถามแล้วให้ผู้เรียนประเมินหรือตัดสิน - กำหนดสถานการณ์ให้ผู้เรียนแล้วตั้งคำถามให้ผู้เรียนสรุปพร้อมกับอธิบายเหตุผล	- แบบทดสอบ สถานการณ์	ผ่าน : - วิเคราะห์ข้อมูลจากสถานการณ์ได้เหมาะสม - สรุปและอธิบายเหตุผลได้เหมาะสม
ม.4-6	ทักษะการคิด แก้ปัญหาอย่าง สร้างสรรค์	ประเมินทักษะการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ โดยการกำหนดสถานการณ์ให้ผู้เรียนแก้ปัญหา โดยเน้นการแก้ปัญหาเชิงบวกที่เป็นวิธีการที่สร้างสรรค์ และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตจริง	- แบบทดสอบ สถานการณ์ที่ เน้นการคิด แก้ปัญหาอย่าง สร้างสรรค์	ผ่าน : ผู้เรียนแก้ปัญหาจากสถานการณ์ ที่กำหนดให้ได้เหมาะสมอย่างสร้างสรรค์และมีความเป็นไปได้ ในการแก้ปัญหาในชีวิตจริง

ที่มา : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2553. แนวทางการนำจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนสู่การปฏิบัติ.
กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชา ประชากรกับสิ่งแวดล้อม รหัส ส30242
วัฒนธรรม
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ
วัฒนธรรม
เวลาเรียน 40 ชั่วโมง จำนวน 1.0 หน่วยกิต

ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างประชากรกับสิ่งแวดล้อม อิทธิพลของธรรมชาติที่มีต่อชีวิตมนุษย์ บทบาทของมนุษย์กับการสร้างสรรค์และการถ่ายทอดวัฒนธรรม พฤติกรรมของการอยู่ร่วมกันในสังคมบนพื้นฐาน ความแตกต่างกันของมนุษย์ การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและปัญหาสังคม

โดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากการศึกษาค้นคว้าและปฏิบัติจริง ฝึกใช้คำถามประกอบคำอธิบาย รู้จักใช้เหตุผล เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่ม แก้ปัญหา วิเคราะห์ สังเคราะห์ นำประสบการณ์ด้านความรู้ ความคิดไปใช้ในการเรียนรู้สังคมปัจจุบัน

ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดี มีความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างประชากรกับสิ่งแวดล้อม เห็นความสำคัญในการร่วมมือแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม เห็นคุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่อมนุษยโลก

ผลการเรียนรู้

- อธิบายเกี่ยวกับมนุษย์และวิวัฒนาการของมนุษย์ได้
- อธิบายเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ความหมาย ลักษณะโครงสร้าง หน้าที่และ ประเภทของสังคมมนุษย์ได้
- อธิบายเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ความหมาย ลักษณะ ประเภทและปัจจัยที่มี อิทธิพลต่อวัฒนธรรมของมนุษย์ได้
- อธิบายเกี่ยวกับกลุ่มสังคม และลักษณะของสถาบันสังคมรวมทั้งจำแนกชนิดของกลุ่มสังคม และสถาบันที่สำคัญทางสังคมได้
- อธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์และการจัดระเบียบทางสังคมได้
- อธิบายเกี่ยวกับการขัดเกลาทางสังคมได้
- อธิบายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมกับสังคมมนุษย์ได้
- อธิบายเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมได้
- อธิบายปัญหาทางสังคม และการป้องกันกระบวนการแก้ไขในปัจจุบันได้

รวมทั้งสิ้น 9 ผลการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

รายวิชาเพิ่มเติม ประชากรกับสิ่งแวดล้อม รหัสวิชา ส30242

ภาคเรียนที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับมนุษย์และสังคม
เรื่อง วิวัฒนาการของมนุษย์ในสังคม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
เวลาเรียน 9 ชั่วโมง
เวลาเรียน 3 ชั่วโมง

1. ผลการเรียนรู้/จุดประสงค์การเรียนรู้

1.1 ผลการเรียนรู้

ข้อ 1 อธิบายเกี่ยวกับมนุษย์และวิวัฒนาการของมนุษย์ได้

1.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) อธิบายเกี่ยวกับมนุษย์และวิวัฒนาการของมนุษย์ได้
- 2) หาความรู้เกี่ยวกับวิวัฒนาการของมนุษย์ได้

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สามารถอธิบายเกี่ยวกับมนุษย์และวิวัฒนาการของมนุษย์ได้

3. สาระการเรียนรู้

วิวัฒนาการของมนุษย์ในสังคม

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการสื่อสาร

4.2 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์
- 2) ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์/ค่านิยม

5.1 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 1) มีวินัย รับผิดชอบ
- 2) ใฝ่เรียนรู้
- 3) มุ่งมั่นในการทำงาน

5.2 ค่านิยม

- ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม

6. กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอเกี่ยวกับการสนทนาโดยทั่วไปของมนุษย์ แล้วให้นักเรียนช่วยกันสังเกตถึงการแสดงท่าทางในการสนทนาและการใช้คำพูดในการสนทนา แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้
 - 1) จากคลิปวิดีโอมีการแสดงถึงที่มาของมนุษย์อย่างไร
 - 2) นักเรียนคิดว่า มนุษย์มีความสำคัญอย่างไร
2. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด
 - นักเรียนคิดว่า การพูดสนทนาทางโทรศัพท์ในรถประจำทางด้วยเสียงดัง เพราะเกรงว่าคู่สนทนาจะไม่ได้ยิน เป็นการสนทนาที่เหมาะสมกับกาลเทศะหรือไม่ อธิบายเหตุผล
(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)
3. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถ คือ เก่ง ปานกลางค่อนข้างเก่ง ปานกลางค่อนข้างอ่อน และอ่อน โดยครูเน้นย้ำให้นักเรียนทุกคนร่วมมือและช่วยเหลือกันตลอดการปฏิบัติกิจกรรม
4. ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอวิวัฒนาการของมนุษย์ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์วิวัฒนาการของมนุษย์
5. นักเรียนแต่ละกลุ่มจับคู่กันเป็น 2 คู่ ให้แต่ละคู่เลือกตอบคำถามวิวัฒนาการของมนุษย์ แล้วผลัดกันตรวจสอบความถูกต้อง
6. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสนทนาความรู้ โดยกำหนดสถานการณ์ในการพูดที่แตกต่างกัน ครูสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนและให้คำแนะนำ
7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปแนวทางการสรุปผลเนื้อหา

7. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
ประเมินความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด และความสามารถ ในการใช้ทักษะชีวิต	แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย รับผิดชอบ ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตการใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน ทั้งทางตรงและทางอ้อม	แบบประเมินค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- ใบงาน หน่วยที่ 1 - 2

- คลิปวิดีโอวิวัฒนาการของมนุษย์

8.2 แหล่งการเรียนรู้

—

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- () เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- () มีองค์ประกอบครบ
- () สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- () การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- () บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- () เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- () มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- () มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- () มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- () สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

(นางพิศสวาท ศรีสะอาด)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน (เต็ม)..... คน เข้าเรียน..... คน ขาดเรียน..... คน
เลขที่ขาดเรียน.....

1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....
.....
.....

2) การประเมินด้านทักษะการบวนการ

.....
.....
.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....
.....
.....

2 ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....

3 แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน/ผู้บันทึก

(นายณวฤทธิ์ กำเนิดแวควง)

ครูอัตราจ้าง โรงเรียนสตรีศึกษา

ใบงานที่ 1	วิชา ประชากรกับสิ่งแวดล้อม	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 - 6	
	ความรู้เกี่ยวกับมนุษย์		
	ชื่อ-สกุล	ชั้น	เลขที่

คำชี้แจง จงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ครบถ้วนสมบูรณ์

1. มนุษย์ (Man) แปลว่า

2. ประเภทของมนุษย์ มี.....ประเภท ได้แก่

(1) มนุษย์.....ลักษณะสำคัญ

(2) มนุษย์.....ลักษณะสำคัญ

(3) มนุษย์.....ลักษณะสำคัญ

(4) มนุษย์.....ลักษณะสำคัญ

3. จงวาดลักษณะสำคัญของมนุษย์มาพอสังเขป

4. การจำแนกชาติพันธุ์ของมนุษย์ มี.....ประเภท ได้แก่

(1) Caucasoid.....

(2) Mongoloid.....

(3) Negroid.....

ใบงานที่	วิชา ประชากรกับสิ่งแวดล้อม	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 - 6
2	การจำแนกชาติพันธุ์ของมนุษย์	
	ชื่อ-สกุล	ชั้น เลขที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพลักษณะชาติพันธุ์ของมนุษย์แล้วอธิบายตามประเด็นที่กำหนดให้ครบถ้วนสมบูรณ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

รายวิชาเพิ่มเติม ประชากรกับสิ่งแวดล้อม รหัสวิชา ส30242

ภาคเรียนที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับมนุษย์และสังคม
เรื่อง ลักษณะโครงสร้างของมนุษย์ในสังคม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
เวลาเรียน 9 ชั่วโมง
เวลาเรียน 2 ชั่วโมง

1. ผลการเรียนรู้/จุดประสงค์การเรียนรู้

1.1 ผลการเรียนรู้

อธิบายประวัติความเป็นมา ความหมาย ลักษณะโครงสร้าง หน้าที่และประเภทของสังคมมนุษย์ได้

1.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) อธิบายเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ความหมายของสังคมมนุษย์ได้
- 2) อธิบายลักษณะโครงสร้าง หน้าที่และประเภทของสังคมมนุษย์ได้

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สามารถอธิบายประวัติความเป็นมา ความหมาย ลักษณะโครงสร้าง หน้าที่และประเภทของสังคมมนุษย์ได้

3. สาระการเรียนรู้

ประวัติความเป็นมา ความหมาย ลักษณะโครงสร้าง หน้าที่และประเภทของสังคมมนุษย์

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการสื่อสาร

4.2 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์
- 2) ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์/ค่านิยม

5.1 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 1) มีวินัย รับผิดชอบ
- 2) ใฝ่เรียนรู้
- 3) มุ่งมั่นในการทำงาน

5.2 ค่านิยม

- ฝึกหาความรู้ ให้นักศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม

6. กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอเกี่ยวกับการสนทนาโดยทั่วไปขอมมนุษย์ แล้วให้นักเรียนช่วยกันสังเกตถึงการแสดงท่าทางในการสนทนาและการใช้คำพูดในการสนทนา แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้

- 1) จากคลิปวิดีโอมีการแสดงถึงมนุษย์อย่างไร
- 2) นักเรียนคิดว่า มนุษย์มีความสำคัญอย่างไร

2. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

- นักเรียนคิดว่า การพูดสนทนาทางโทรศัพท์ในรถประจำทางด้วยเสียงดัง เพราะเกรงว่าคู่สนทนาจะไม่ได้ยิน เป็นการสนทนาที่เหมาะสมกับกาลเทศะหรือไม่ อธิบายเหตุผล

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

3. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถ คือ เก่ง ปานกลางค่อนข้างเก่ง ปานกลางค่อนข้างอ่อน และอ่อน โดยครูเน้นย้ำให้นักเรียนทุกคนร่วมมือและช่วยเหลือกันตลอดการปฏิบัติกิจกรรม

4. ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอประวัติความเป็นมา ความหมาย ลักษณะโครงสร้าง หน้าที่และประเภทของสังคมมนุษย์แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์สังคมมนุษย์

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มจับคู่กันเป็น 2 คู่ ให้แต่ละคู่เลือกตอบคำถามวิวัฒนาการของมนุษย์ แล้วผลัดกันตรวจสอบความถูกต้อง

6. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสนทนาความรู้ โดยกำหนดสถานการณ์ในการพูดที่แตกต่างกัน ครูสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนและให้คำแนะนำ

7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปแนวทางการสรุปผลเนื้อหา

7. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
ประเมินความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด และความสามารถ ในการใช้ทักษะชีวิต	แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของ ผู้เรียน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย รับผิดชอบ ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตการฝึกหาความรู้ ให้นักศึกษาเล่าเรียน ทั้งทางตรงและทางอ้อม	แบบประเมินค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- คลิปวิดีโอประวัติความเป็นมา ความหมาย ลักษณะโครงสร้าง หน้าที่และประเภทของสังคมมนุษย์
- ใบงานที่ 3 - 4

8.2 แหล่งการเรียนรู้

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- () เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- () มีองค์ประกอบครบ
- () สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- () การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- () บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- () เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- () มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- () มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- () มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- () สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

(นางพิศสวาท ศรีสะอาด)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน (เต็ม)..... คน เข้าเรียน..... คน ขาดเรียน..... คน
เลขที่ขาดเรียน.....

1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....
.....
.....

2) การประเมินด้านทักษะการบวนการ

.....
.....
.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....
.....
.....

2 ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....

3 แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน/ผู้บันทึก

(นายณวฤทธิ์ กำเนิดแวควง)

ครูอัตราจ้าง โรงเรียนสตรีศึกษา

ใบงานที่	วิชา ประชากรกับสิ่งแวดล้อม	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
3	ความรู้เกี่ยวกับมนุษย์	
	ชื่อ-สกุล	ชั้น เลขที่

คำชี้แจง จงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ครบถ้วนสมบูรณ์

1. มนุษย์ (Man) แปลว่า

2. ประเภทของมนุษย์ มี.....ประเภท ได้แก่

- (1) มนุษย์.....ลักษณะสำคัญ
- (2) มนุษย์.....ลักษณะสำคัญ
- (3) มนุษย์.....ลักษณะสำคัญ
- (4) มนุษย์.....ลักษณะสำคัญ

3. จงวาดลักษณะสำคัญของมนุษย์มาพอสังเขป

4. การจำแนกชาติพันธุ์ของมนุษย์ มี.....ประเภท ได้แก่

- (1) Caucasoid.....
- (2) Mongoloid.....
- (3) Negroid.....

ใบงานที่	วิชา ประชากรกับสิ่งแวดล้อม	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
4	การจำแนกชาติพันธุ์ของมนุษย์	
	ชื่อ-สกุล	ชั้น เลขที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพลักษณะชาติพันธุ์ของมนุษย์แล้วอธิบายตามประเด็นที่กำหนดให้ครบถ้วนสมบูรณ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

รายวิชาเพิ่มเติม ประชากรกับสิ่งแวดล้อม รหัสวิชา ส30242

ภาคเรียนที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับมนุษย์และสังคม	เวลาเรียน 9 ชั่วโมง
เรื่อง ประเภทและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมของมนุษย์ของมนุษย์ในสังคม	เวลาเรียน 3 ชั่วโมง

1. ผลการเรียนรู้/จุดประสงค์การเรียนรู้

1.1 ผลการเรียนรู้

อธิบายเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ความหมาย ลักษณะ ประเภทและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมของมนุษย์ได้

1.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) อธิบายเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ความหมาย ลักษณะ ประเภทและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมของมนุษย์ได้
- 2) อธิบายเกี่ยวกับประเภทและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมของมนุษย์ได้

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สามารถอธิบายเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ความหมาย ลักษณะ ประเภทและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมของมนุษย์ได้

3. สาระการเรียนรู้

ประวัติความเป็นมา ความหมาย ลักษณะ ประเภทและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมของมนุษย์ในสังคม

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการสื่อสาร

4.2 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์
- 2) ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์/ค่านิยม

5.1 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 1) มีวินัย รับผิดชอบ
- 2) ใฝ่เรียนรู้
- 3) มุ่งมั่นในการทำงาน

5.2 ค่านิยม

- ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม

6. กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอเกี่ยวกับการสนทนาโดยทั่วไปของมนุษย์ในปัจจุบัน แล้วให้นักเรียนช่วยกันสังเกตถึงการแสดงท่าทางในการสนทนาและการใช้คำพูดในการสนทนา แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้

- 1) จากคลิปวิดีโอมีการแสดงถึงประวัติความเป็นมา ความหมาย ลักษณะ ประเภทของมนุษย์ได้
- 2) นักเรียนคิดว่า ปัจจัยที่ใหม่มีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมของมนุษย์

2. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

- นักเรียนคิดว่า การพูดสนทนาทางโทรศัพท์ในรถประจำทางด้วยเสียงดัง เพราะเกรงว่าคู่สนทนาจะไม่ได้ยิน เป็นการสนทนาที่เหมาะสมกับกาลเทศะหรือไม่ อธิบายเหตุผล

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

3. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถ คือ เก่ง ปานกลางค่อนข้างเก่ง ปานกลางค่อนข้างอ่อน และอ่อน โดยครูเน้นย้ำให้นักเรียนทุกคนร่วมมือและช่วยเหลือกันตลอดการปฏิบัติกิจกรรม

4. ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอวิวัฒนาการของมนุษย์ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์วิวัฒนาการของมนุษย์

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มจับคู่กันเป็น 2 คู่ ให้แต่ละคู่เลือกตอบคำถามวิวัฒนาการของมนุษย์ แล้วผลัดกันตรวจสอบความถูกต้อง

6. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสนทนาความรู้ โดยกำหนดสถานการณ์ในการพูดที่แตกต่างกัน ครูสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนและให้คำแนะนำ

7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปแนวทางการสรุปผลเนื้อหา

7. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
ประเมินความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด และความสามารถ ในการใช้ทักษะชีวิต	แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย รับผิดชอบ ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตการใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน ทั้งทางตรงและทางอ้อม	แบบประเมินค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- คลิปวิดีโอวีดิทัศน์การพัฒนาการของมนุษย์
- ใบงาน ที่ 5- 6

8.2 แหล่งการเรียนรู้

—

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- () เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- () มีองค์ประกอบครบ
- () สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- () การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- () บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- () เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- () มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- () มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- () มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- () สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

(นางพิศสวาท ศรีสะอาด)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน (เต็ม)..... คน เข้าเรียน..... คน ขาดเรียน..... คน
เลขที่ขาดเรียน.....

1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....

.....

.....

2) การประเมินด้านทักษะการบวนการ

.....

.....

.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

.....

2 ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

3 แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน/ผู้บันทึก

(นายวฤทธิ์ กำเนิดแวควง)

ครูอัตราจ้าง โรงเรียนสตรีศึกษา

ใบงานที่ 4	วิชา ประชากรกับสิ่งแวดล้อม	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	
	การจำแนกชาติพันธุ์ของมนุษย์		
	ชื่อ-สกุล	ชั้น	เลขที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพลักษณะชาติพันธุ์ของมนุษย์แล้วอธิบายตามประเด็นที่กำหนดให้ครบถ้วนสมบูรณ์

กลุ่ม.....
 ลักษณะ.....

 บริเวณที่อยู่อาศัย.....

กลุ่ม.....
 ลักษณะ.....

 บริเวณที่อยู่อาศัย.....

กลุ่ม.....
 ลักษณะ.....

 บริเวณที่อยู่อาศัย.....

ใบงานที่	วิชา ประชากรกับสิ่งแวดล้อม	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
6	สังคมในอุดมคติของนักเรียนเป็นอย่างไร	
	ชื่อ-สกุล	ชั้น เลขที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพและเขียนสังคมในอุดมคติของนักเรียนเป็นอย่างไร

ใบงานที่	วิชา ประชากรกับสิ่งแวดล้อม	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
7	หน้าที่สำคัญของสังคมมนุษย์	
	ชื่อ-สกุล	ชั้น เลขที่

คำชี้แจง จงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ครบถ้วนสมบูรณ์

1. มนุษย์เมื่อได้มาอยู่รวมกันเป็นสังคม มีการกระทำต่อกันทางสังคม เพื่อความอยู่รอดและความเจริญของสังคม จำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงหน้าที่สำคัญไว้ดังนี้

- 1) เพื่อให้คนในสังคมได้ใช้เป็นวิธีในการดำเนินชีวิตร่วมกัน
- 2) จัดให้มีการ..... เพื่อให้ผู้คนในสังคมปฏิบัติตนได้ถูกต้องเป็นไปตามบรรทัดฐานของสังคมจะได้อยู่ร่วมกันได้ด้วยดี
- 3) สร้าง.....และ.....วัฒนธรรมของสังคมทั้งในวัตถุและวัฒนธรรมที่ไม่ใช้วัตถุ
- 4)ทดแทนสมาชิกเดิมที่ล้มตายไป เพื่อให้สังคมดำรงอยู่ต่อไป
- 5) เพื่อสนองความต้องการของผู้คนในสังคม
- 6)แก่สมาชิกในสังคม เช่น บริการทางด้านสุขภาพอนามัย
- 7) เพื่อให้ผู้คนดำเนินไปตามบรรทัดฐานของสังคมและอยู่อย่างสันติสุข
- 8) จัดให้มี..... สามารถถ่ายทอดความคิดติดต่อซึ่งกันและกันได้

2. โครงสร้างของสังคม ประกอบด้วย

1.ได้แก่ กลุ่มคนประเภทต่างๆ ที่มีสถานภาพและบทบาทแตกต่างกัน
2.ได้แก่ องค์ประกอบของวัฒนธรรมในการอยู่ร่วมกัน เช่น กฎระเบียบของสังคม เพื่อให้สมาชิกปฏิบัติตาม
3.ได้แก่ แบบแผนขนบธรรมเนียมประเพณี และวิถีชีวิต ซึ่งแต่ละสถาบันสังคม อาจจะไม่เหมือนกัน ซึ่งปัจจัยอาจเรียกว่า ,กฎกระทรวง ข้อบังคับหรือระเบียบ เป็นต้น จึงกล่าวได้ว่า โครงสร้างของสังคม เกิดจากที่คนตั้งแต่สองคนขึ้นไปมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ภายใต้จารีตประเพณี และวิถีชีวิตเดียวกัน เพื่อสร้างบรรทัดฐานที่ดีงามภายในกลุ่ม ซึ่งเรียกว่าวัฒนธรรม บุคคลกับวัฒนธรรมจึงเป็นองค์ประกอบของโครงสร้างทางสังคม

ใบงานที่	วิชา ประชากรกับสิ่งแวดล้อม	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
8	สภาพสังคมไทย	
	ชื่อ-สกุล	ชั้น เลขที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำภาพที่สะท้อนถึงสภาพสังคมไทย พร้อมทั้งเขียนอธิบายว่าเป็นอย่างไร

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

รายวิชาเพิ่มเติม ประชากรกับสิ่งแวดล้อม รหัสวิชา ส30242

ภาคเรียนที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับมนุษย์และสังคม
เรื่อง บทบาทและหน้าที่ของมนุษย์ในสังคม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
เวลาเรียน 9 ชั่วโมง
เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

1. ผลการเรียนรู้/จุดประสงค์การเรียนรู้

1.1 ผลการเรียนรู้

ข้อ 1 อธิบายเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของมนุษย์ได้

1.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) อธิบายเกี่ยวกับบทบาทของมนุษย์ได้
- 2) หาความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของมนุษย์ได้

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สามารถอธิบายเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของมนุษย์ได้

3. สาระการเรียนรู้

บทบาทและหน้าที่ของมนุษย์ในสังคม

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการสื่อสาร

4.2 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์
- 2) ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์/ค่านิยม

5.1 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 1) มีวินัย รับผิดชอบ
- 2) ใฝ่เรียนรู้
- 3) มุ่งมั่นในการทำงาน

5.2 ค่านิยม

- ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม

6. กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอเกี่ยวกับการสนทนาโดยทั่วไปของวัยรุ่น แล้วให้นักเรียนช่วยกันสังเกตถึงการแสดงท่าทางในการสนทนาและการใช้คำพูดในการสนทนา แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้

1) จากคลิปวิดีโอมีการแสดงถึงมารยาทในการสนทนาอย่างไร

2) นักเรียนคิดว่า มนุษย์มีความสำคัญอย่างไร

2. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

• นักเรียนคิดว่า การพูดสนทนาทางโทรศัพท์ในรถประจำทางด้วยเสียงดัง เพราะเกรงว่าคู่สนทนาจะไม่ได้ยิน เป็นการสนทนาที่เหมาะสมกับกาลเทศะหรือไม่ อธิบายเหตุผล

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

3. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถ คือ เก่ง ปานกลางค่อนข้างเก่ง ปานกลางค่อนข้างอ่อน และอ่อน โดยครูเน้นย้ำให้นักเรียนทุกคนร่วมมือและช่วยเหลือกันตลอดการปฏิบัติกิจกรรม

4. ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอวิวัฒนาการของมนุษย์ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์วิวัฒนาการของมนุษย์

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มจับคู่กันเป็น 2 คู่ ให้แต่ละคู่เลือกตอบคำถามวิวัฒนาการของมนุษย์ แล้วผลัดกันตรวจสอบความถูกต้อง

6. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสนทนาความรู้ โดยกำหนดสถานการณ์ในการพูดที่แตกต่างกัน ครูสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนและให้คำแนะนำ

7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปแนวทางการสรุปผลเนื้อหา

7. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
ประเมินความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด และความสามารถ ในการใช้ทักษะชีวิต	แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย รับผิดชอบ ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตการใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน ทั้งทางตรงและทางอ้อม	แบบประเมินค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

คลิปวิดีโอวิวัฒนาการของมนุษย์

8.2 แหล่งการเรียนรู้

—

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- () เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- () มีองค์ประกอบครบ
- () สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- () การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- () บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- () เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- () มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- () มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- () มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- () สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

(นางพิศสวาท ศรีสะอาด)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน (เต็ม)..... คน เข้าเรียน..... คน ขาดเรียน..... คน
เลขที่ขาดเรียน.....

1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....
.....
.....

2) การประเมินด้านทักษะการบวนการ

.....
.....
.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....
.....
.....

2 ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....

3 แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน/ผู้บันทึก
(นายนวนฤทธิ์ กำเนิดแวงควง)
ครูอัตราจ้าง โรงเรียนสตรีศึกษา

ใบงานที่	วิชา ประชากรกับสิ่งแวดล้อม	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
9	สรุปเนื้อหา หน่วยที่ 1	
	ชื่อ-สกุล	ชั้น เลขที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปเนื้อหาความรู้จากเรื่องที่เรียน พร้อมทั้งเขียนอธิบายว่าได้สาระอะไรบ้าง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

รายวิชาเพิ่มเติม ประชากรกับสิ่งแวดล้อม รหัสวิชา ส30242

ภาคเรียนที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 พฤติกรรมมนุษย์
เรื่อง พฤติกรรมมนุษย์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
เวลาเรียน 9 ชั่วโมง
เวลาเรียน 3 ชั่วโมง

1. ผลการเรียนรู้/จุดประสงค์การเรียนรู้

1.1 ผลการเรียนรู้

ข้อ 1 อธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมได้

1.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) อธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมได้
- 2) หาความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมได้

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สามารถอธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมได้

3. สาระการเรียนรู้

พฤติกรรมของมนุษย์ในสังคม

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการสื่อสาร

4.2 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์
- 2) ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์/ค่านิยม

5.1 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 1) มีวินัย รับผิดชอบ
- 2) ใฝ่เรียนรู้
- 3) มุ่งมั่นในการทำงาน

5.2 ค่านิยม

- ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม

6. กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอเกี่ยวกับการสนทนาโดยทั่วไปของพฤติกรรมมนุษย์ แล้วให้นักเรียนช่วยกันสังเกตถึงการแสดงท่าทางในการสนทนาและการใช้คำพูดในการสนทนา แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้

- 1) จากคลิปวิดีโอมีการแสดงถึงพฤติกรรมของมนุษย์ว่าเป็นอย่างไร
- 2) นักเรียนคิดว่า มนุษย์มีความสำคัญอย่างไร

2. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

- นักเรียนคิดว่า การพูดสนทนาทางโทรศัพท์ในรถประจำทางด้วยเสียงดัง เพราะเกรงว่าคู่สนทนาจะไม่ได้ยิน เป็นการสนทนาที่เหมาะสมกับกาลเทศะหรือไม่ อธิบายเหตุผล

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

3. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถ คือ เก่ง ปานกลางค่อนข้างเก่ง ปานกลางค่อนข้างอ่อน และอ่อน โดยครูเน้นย้ำให้นักเรียนทุกคนร่วมมือและช่วยเหลือกันตลอดการปฏิบัติกิจกรรม

4. ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอวิวัฒนาการของมนุษย์ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์วิวัฒนาการของมนุษย์

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มจับคู่กันเป็น 2 คู่ ให้แต่ละคู่เลือกตอบคำถามพฤติกรรมของมนุษย์ของมนุษย์ แล้วผลัดกันตรวจสอบความถูกต้อง

6. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสนทนาความรู้ โดยกำหนดสถานการณ์ในการพูดที่แตกต่างกัน ครูสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนและให้คำแนะนำ

7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปแนวทางการสรุปผลเนื้อหา

7. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
ประเมินความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด และความสามารถ ในการใช้ทักษะชีวิต	แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย รับผิดชอบ ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตการใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน ทั้งทางตรงและทางอ้อม	แบบประเมินค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- คลิปวิดีโอวิวัฒนาการของมนุษย์

- ใบงานที่ 1

8.2 แหล่งการเรียนรู้

—

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- () เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- () มีองค์ประกอบครบ
- () สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- () การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- () บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- () เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- () มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- () มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- () มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- () สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

(นางพิศสวาท ศรีสะอาด)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน (เต็ม)..... คน เข้าเรียน..... คน ขาดเรียน..... คน
เลขที่ขาดเรียน.....

1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....
.....
.....

2) การประเมินด้านทักษะการบวนการ

.....
.....
.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....
.....
.....

2 ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....

3 แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน/ผู้บันทึก

(นายณวฤทธิ์ กำเนิดแวควง)

ครูอัตราจ้าง โรงเรียนสตรีศึกษา

ใบงานที่ 1	วิชา ประชากรกับสิ่งแวดล้อม	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	
	พฤติกรรมมนุษย์ (1)		
	ชื่อ-สกุล	ชั้น	เลขที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปความรู้ เรื่อง พฤติกรรมมนุษย์ ในรูปแบบ Mind mapping

ใบงานที่	วิชา ประชากรกับสิ่งแวดล้อม	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	
2	พฤติกรรมมนุษย์ (2)		
	ชื่อ-สกุล	ชั้น	เลขที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามให้ครบถ้วน

1. พฤติกรรมมนุษย์ หมายถึงอะไร

2. การแสดงพฤติกรรมมนุษย์ มี 5 ระดับ มีอะไรบ้าง จงยกตัวอย่าง

3. จงอธิบายเปรียบเทียบพฤติกรรมภายนอก (Overt Behavior) กับ พฤติกรรมภายใน (Covert Behavior)

4. ให้นักเรียนเขียนอธิบายถึงความแตกต่างระหว่างมนุษย์ (Individual Differences) และพิจารณาว่า นักเรียนมีความแตกต่างจากบุคคลอื่นอย่างไร พร้อมเขียนอธิบายประกอบ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

รายวิชาเพิ่มเติม ประชากรกับสิ่งแวดล้อม รหัสวิชา ส30242

ภาคเรียนที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 พฤติกรรมของมนุษย์
เรื่อง พฤติกรรมของมนุษย์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

เวลาเรียน 9 ชั่วโมง

เวลาเรียน 3 ชั่วโมง

1. ผลการเรียนรู้/จุดประสงค์การเรียนรู้

1.1 ผลการเรียนรู้

ข้อ 1 อธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ของมนุษย์ได้

1.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) อธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ของมนุษย์ได้
- 2) หาความรู้เกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ได้

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สามารถอธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ของมนุษย์ได้

3. สาระการเรียนรู้

พฤติกรรมของมนุษย์ของมนุษย์ในสังคม

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการสื่อสาร

4.2 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์
- 2) ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์/ค่านิยม

5.1 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 1) มีวินัย รับผิดชอบ
- 2) ใฝ่เรียนรู้
- 3) มุ่งมั่นในการทำงาน

5.2 ค่านิยม

- ฝึกหาความรู้ ให้นักศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม

6. กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอเกี่ยวกับการสนทนาโดยทั่วไปของพฤติกรรมของมนุษย์ และกลุ่มทางสังคมแล้วให้นักเรียนช่วยกันสังเกตถึงการแสดงท่าทางในการสนทนาและการใช้คำพูดในการสนทนา แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้

- 1) จากคลิปวิดีโอมีการแสดงถึงพฤติกรรมของมนุษย์
 - 2) นักเรียนคิดว่า มนุษย์พฤติกรรมอย่างไร
2. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

- นักเรียนคิดว่า การพูดสนทนาทางโทรศัพท์ในรถประจำทางด้วยเสียงดัง เพราะเกรงว่าคู่สนทนาจะไม่ได้ยิน เป็นการสนทนาที่เหมาะสมกับกาลเทศะหรือไม่ อธิบายเหตุผล

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

3. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถ คือ เก่ง ปานกลางค่อนข้างเก่ง ปานกลางค่อนข้างอ่อน และอ่อน โดยครูเน้นย้ำให้นักเรียนทุกคนร่วมมือและช่วยเหลือกันตลอดการปฏิบัติกิจกรรม

4. ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอวิวัฒนาการของมนุษย์ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์วิวัฒนาการของมนุษย์

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มจับคู่กันเป็น 2 คู่ ให้แต่ละคู่เลือกตอบคำถามพฤติกรรมของมนุษย์ของมนุษย์ และกลุ่มทางสังคมแล้วผลัดกันตรวจสอบความถูกต้อง

6. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสนทนาความรู้ โดยกำหนดสถานการณ์ในการพูดที่แตกต่างกัน ครูสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนและให้คำแนะนำ

7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปแนวทางการสรุปผลเนื้อหา

7. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
ประเมินความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด และความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย รับผิดชอบ ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตการฝึกหาความรู้ ให้นักศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม	แบบประเมินค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- คลิปวิดีโอพฤติกรรมของมนุษย์

- ใบงานที่ 4-5

8.2 แหล่งการเรียนรู้

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- () เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- () มีองค์ประกอบครบ
- () สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- () การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- () บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- () เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- () มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- () มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- () มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- () สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

(นางพิศสวาท ศรีสะอาด)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน (เต็ม)..... คน เข้าเรียน..... คน ขาดเรียน..... คน
เลขที่ขาดเรียน.....

1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....
.....
.....

2) การประเมินด้านทักษะการบวนการ

.....
.....
.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....
.....
.....

2 ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....

3 แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน/ผู้บันทึก

(นายวฤทธิ์ กำเนิดแวคง)

ครูอัตราจ้าง โรงเรียนสตรีศึกษา

ใบงานที่	วิชา ประชากรกับสิ่งแวดล้อม	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
4	กลุ่มทางสังคม	
	ชื่อ-สกุล	ชั้น เลขที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ถูก และทำเครื่องหมาย ✕ หน้าข้อที่ผิด

- 1 สาเหตุที่มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกันเนื่องจาก ความต้องการทางชีวภาพ ภายภาพ และทางจิตวิทยา
- 2 สัตว์สามารถสร้างสัญลักษณ์ได้ แต่สร้างวัฒนธรรมไม่ได้
- 3 สถานีรถไฟ เป็นสังคมๆ หนึ่งที่มีครอบครัวประกอบสังคม
- 4 Facebook เป็นสังคมๆ หนึ่งที่มีครอบครัวประกอบสังคม
- 5 กลุ่มเพื่อนบ้าน เป็นกลุ่มทางสังคมปฐมภูมิ
- 6 โรงเรียน เป็นกลุ่มทางสังคมปฐมภูมิ
- 7 เพศ เป็นสถานภาพที่สามารถสร้างได้ (โดยความสามารถของบุคคล)
- 8 สามเณร เป็นสถานภาพโดยความสามารถของบุคคล
- 9 ลุง เป็นสถานภาพที่ติดตัวมาแต่กำเนิด
- 10 สถานภาพทำให้เกิดบทบาท หน้าที่
- 11 สถานภาพทำให้เกิดช่วงชั้นทางสังคม
- 12 การไม่พูดคุยด้วยเป็นพฤติกรรมการควบคุมทางสังคมอย่างหนึ่ง
- 13 การให้ของขวัญกับผู้กระทำความดีเป็นการควบคุมทางสังคมที่ดีที่สุด
- 14 การที่มีโอกาสเปลี่ยนสถานะภาพทางสังคมเป็นการขัดเกลาขั้นทุติยภูมิ
- 15 ครอบครัวเป็นการขัดเกลาขั้นปฐมภูมิ
- 16 การเล่นนันทนาการก่อนนอนเป็นการขัดเกลาทางอ้อม
- 17 การนินทาผู้อื่นเป็นการลงโทษ ของวิถีชาวบ้าน
- 18 ความดีความชั่วเกี่ยวข้องกับบรรทัดฐานทางด้าน กฎหมาย
- 19 กฎหมายเป็นบรรทัดฐานที่บังคับใช้กับรัฐอย่างเสมอภาค
- 20 จารีตเป็นแนวปฏิบัติของรัฐอย่างเสมอภาค

ใบงานที่	วิชา ประชากรกับสิ่งแวดล้อม	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
5	บรรทัดฐานทางสังคม	
	ชื่อ-สกุล	ชั้น เลขที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำตัวอักษรมาใส่หน้าข้อความที่สัมพันธ์กัน

วิถีประชา

ข. จาริต (กฎแห่งศีลธรรม) ง. กฎหมาย

- 1 การสวมชุดที่ดำไปงานศพ
- 2 ถ้าใครไม่ปฏิบัติตามจะถูกดำเนิน ตินิน นินทา
- 3 แนวทางประพฤติปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเรื่องคุณธรรม
- 4 สตรีไม่ควรอยู่กินกับชายที่มีภรรยาแล้ว
- 5 การสวัสดีเมื่อเจอกัน , การกล่าวคำขอโทษ
- 6 การรับประทานอาหารด้วยช้อนและส้อม
- 7 ข้อบังคับที่ตราขึ้นโดยรัฐ เพื่อใช้บังคับกับประชาชนในรัฐ
- 8 บุตรต้องเลี้ยงดูบิดามารดา
- 9 การดูถูก เยาะเย้ย ถากถาง
- 10 การไม่สวมหมวกภายในบริเวณวัดหรือโบสถ์
- 11 หากใครละเมิดกฎเกณฑ์จะถูกสังคมตอบโต้อย่างรุนแรงหรือขับช้อน
- 12 ธรรมเนียมปฏิบัติที่บุคคลปฏิบัติสืบต่อกันมา แก่ไขยาก
- 13 กฎกติกาที่คนต่างงานอยู่กันไม่ได้
- 14 พระราชบัญญัติ พระราชกำหนด พระราชกฤษฎีกา และกฎกระทรวง
- 15 มีสภาพบังคับ และมีบทลงโทษชัดเจน
- 16 การถือศีล 5 ของชาวพุทธ
- 17 ภาคอีสานกินข้าวเหนียว ภาคกลางกินข้าวเจ้า
- 18 การไหว้แม่ย่านางรถยนต์
- 19 การละหมาด ของชาวมุสลิม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

รายวิชาเพิ่มเติม ประชากรกับสิ่งแวดล้อม รหัสวิชา ส30242

ภาคเรียนที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 สถาบันทางสังคม
เรื่อง สถาบันทางสังคม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
เวลาเรียน 9 ชั่วโมง
เวลาเรียน 3 ชั่วโมง

1. ผลการเรียนรู้/จุดประสงค์การเรียนรู้

1.1 ผลการเรียนรู้

ข้อ 1 อธิบายเกี่ยวกับสถาบันทางสังคมทางสังคมได้

1.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

1) อธิบายเกี่ยวกับสถาบันทางสังคมทางสังคมได้

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สามารถอธิบายเกี่ยวกับสถาบันทางสังคมทางสังคมได้

3. สาระการเรียนรู้

สถาบันทางสังคม

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการสื่อสาร

4.2 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์
- 2) ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์/ค่านิยม

5.1 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 1) มีวินัย รับผิดชอบ
- 2) ใฝ่เรียนรู้

3) มุ่งมั่นในการทำงาน

5.2 ค่านิยม

- ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม

6. กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอเกี่ยวกับการสนทนาโดยทั่วไปของกลุ่มสังคม แล้วให้นักเรียนช่วยกันสังเกตถึงการแสดงท่าทางในการสนทนาและการใช้คำพูดในการสนทนา แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้

- 1) จากคลิปวิดีโอมีการแสดงถึงกลุ่มสังคม
- 2) นักเรียนคิดว่า กลุ่มสังคมมนุษย์มีความสำคัญอย่างไร

2. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

- นักเรียนคิดว่า การพูดสนทนาทางโทรศัพท์ในรถประจำทางด้วยเสียงดัง เพราะเกรงว่าคู่สนทนาจะไม่ได้ยิน เป็นการสนทนาที่เหมาะสมกับกาลเทศะหรือไม่ อธิบายเหตุผล

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

3. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถ คือ เก่ง ปานกลางค่อนข้างเก่ง ปานกลางค่อนข้างอ่อน และอ่อน โดยครูเน้นย้ำให้นักเรียนทุกคนร่วมมือและช่วยเหลือกันตลอดการปฏิบัติกิจกรรม

4. ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอกลุ่มสังคม แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์วิวัฒนาการของมนุษย์

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มจับคู่กันเป็น 2 คู่ ให้แต่ละคู่เลือกตอบคำถามกลุ่มสังคม แล้วผลัดกันตรวจสอบความถูกต้อง

6. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสนทนาความรู้ โดยกำหนดสถานการณ์ในการพูดที่แตกต่างกัน ครูสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนและให้คำแนะนำ

7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปแนวทางการสรุปผลเนื้อหา

7. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
ประเมินความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด และความสามารถ ในการใช้ทักษะชีวิต	แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย รับผิดชอบ ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตการใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน ทั้งทางตรงและทางอ้อม	แบบประเมินค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- คลิปวิดีโอกลุ่มสังคม

- ใบงานที่ 4-8

8.2 แหล่งการเรียนรู้

—

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- () เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- () มีองค์ประกอบครบ
- () สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- () การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- () บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- () เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- () มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- () มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- () มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- () สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

(นางพิศสวาท ศรีสะอาด)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน (เต็ม)..... คน เข้าเรียน..... คน ขาดเรียน..... คน
เลขที่ขาดเรียน.....

1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....
.....
.....

2) การประเมินด้านทักษะการบวนการ

.....
.....
.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....
.....
.....

2 ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....

3 แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน/ผู้บันทึก
(นายนวนฤทธิ์ กำเนิดแวงควง)
ครูอัตราจ้าง โรงเรียนสตรีศึกษา

ใบงานที่ 1	วิชา ประชากรกับสิ่งแวดล้อม	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 - 6	
	สถาบันทางสังคม		
	ชื่อ-สกุล	ชั้น	เลขที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำตัวอักษรมาใส่หน้าข้อความที่สัมพันธ์กัน

ก. สถาบันครอบครัว ข. สถาบันการศึกษา ค. สถาบันศาสนา ง. สถาบันเศรษฐกิจ
จ. สถาบันการเมืองการปกครอง ฉ. สถาบันสื่อสารมวลชน ช. สถาบันนันทนาการ

- 1 แบบแผนการผลิตสินค้า จำหน่ายแจกเพื่อการกินดีอยู่ดีของประชาชน
- 2 เกี่ยวข้องกับแบบแผนของความคิดการกระทำเรื่องจิตใจ
- 3 มีหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ วัฒนธรรม และทักษะอันจำเป็นในการดำรงชีวิต
- 4 เกษตรกร กรรมการ เป็นรากฐานทางการเมือง
- 5 มีแบบแผนพฤติกรรม ได้แก่ การหมั่น การสมรส การหย่าร้าง การเลี้ยงดูบุตร
- 6 อำนาจอธิปไตย ได้แก่ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ
- 7 ช่วยให้สมาชิกของสังคมมีร่างกายแข็งแรง จิตใจสดชื่น แจ่มใส
- 8 เป็นสถาบันที่สำคัญที่สุด
- 9 ธงชาติไทย เพลงชาติไทย ค่านิยม 12 ประการ
- 10 บ่อเกิดของวัฒนธรรมในสังคม โดยเฉพาะวัฒนธรรมทางคตินิยม
- 11 กำหนด สถานภาพและเลื่อนฐานะทางสังคม
- 12 เป็นสถาบันที่ขัดเกลาขั้นปฐมนูมิ
- 13 สร้างความสงบสุข และความมั่นคงปลอดภัยของชาติ
- 14 เป็นแหล่งความบันเทิงให้กับประชาชน
- 15 นักร้อง นักแสดง นักดนตรี
- 16 เป็นพื้นฐานสำคัญของอำนาจรัฐในอดีต
- 17 เป็นแหล่งแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแสดงทัศนคติต่างๆ
- 18 ส่งเสริมและปลูกฝังคุณธรรม การมีจิตสาธารณะ และถ่ายทอดวัฒนธรรม
- 19 กำหนดสถานภาพและการเลื่อนตำแหน่งทางสังคม
- 20 วินิจฉัยข้อขัดแย้งทางสังคม

7. มีส่วนร่วมในการป้องกัน แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง และสิ่งแวดล้อม
(กิจกรรมโรงเรียน ธรรมนูญฯ ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐ เป็นต้น)

.....

.....

.....

8. หลักธรรมที่นักเรียนใช้ในการดำเนินชีวิต

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง ตามความเป็นจริง

9. บุคคลใดเป็นพลเมืองดี ระดับโรงเรียน ที่นักเรียนชื่นชอบ

ชื่อ ระดับชั้น

เรื่อง

.....

.....

.....

10. บุคคลใดเป็นพลเมืองดี ระดับชุมชน ที่นักเรียนชื่นชอบ

ชื่อ

ที่อยู่

เรื่อง

.....

.....

.....

11. บุคคลใดเป็นพลเมืองดี ระดับประเทศ ที่นักเรียนชื่นชอบ

ชื่อ

เรื่อง

.....

.....

.....

ใบงานที่	วิชา ประชากรกับสิ่งแวดล้อม	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
2	สถาบันทางสังคม (2)	
	ชื่อ-สกุล	ชั้น เลขที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปความรู้ เรื่อง สถาบันทางสังคม ลงในตารางให้ครบถ้วน

สถาบันครอบครัว

สมาชิก

หน้าที่.....

สัญลักษณ์.....

สถาบันการเมืองการปกครอง

สมาชิก

หน้าที่.....

สัญลักษณ์.....

สถาบันการศึกษา

สมาชิก

หน้าที่.....

สัญลักษณ์.....

สถาบันเศรษฐกิจ

สมาชิก

หน้าที่.....

สัญลักษณ์.....

สถาบันศาสนา

สมาชิก

หน้าที่.....

สัญลักษณ์.....

ใบงานที่	วิชา ประชากรกับสิ่งแวดล้อม	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
6	พลเมืองดีของชาติ และสังคมโลก	
	ชื่อ-สกุล	ชั้น เลขที่

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนเขียนบรรยายพฤติกรรมของนักเรียนในการการเป็นพลเมืองดีของชาติ และโลก

1. ความหมายของคำว่าพลเมืองดีของนักเรียน คือ

.....

.....

2. การเคารพกฎหมายและกติกาสังคม

.....

.....

.....

3. การเคารพสิทธิเสรีภาพของตนเอง และบุคคลอื่น

.....

.....

.....

4. การมีเหตุผลและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

.....

.....

.....

5. การมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ชุมชน ประเทศชาติ และสังคมโลก

.....

.....

.....

6. การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองการปกครอง (การมีส่วนร่วมกับ องค์กรปกครองในท้องถิ่น)

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8

รายวิชาเพิ่มเติม ประชากรกับสิ่งแวดล้อม รหัสวิชา ส30242

ภาคเรียนที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 สถาบันทางสังคม

เวลาเรียน 9 ชั่วโมง

เรื่อง การขัดเกลาทางสังคมทางสังคม

เวลาเรียน 2 ชั่วโมง

1. ผลการเรียนรู้/จุดประสงค์การเรียนรู้

1.1 ผลการเรียนรู้

- ข้อ 1 อธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์และการจัดระเบียบทางสังคมได้
- ข้อ 2 อธิบายเกี่ยวกับการขัดเกลาทางสังคมได้

1.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) อธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์และการจัดระเบียบทางสังคมได้
- 2) อธิบายเกี่ยวกับการขัดเกลาทางสังคมได้

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สามารถอธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์และการจัดระเบียบทางสังคมได้

3. สาระการเรียนรู้

มนุษย์และการจัดระเบียบทางสังคม

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการสื่อสาร

4.2 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์
- 2) ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์/ค่านิยม

5.1 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 1) มีวินัย รับผิดชอบ
- 2) ใฝ่เรียนรู้
- 3) มุ่งมั่นในการทำงาน

5.2 ค่านิยม

- ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม

6. กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอเกี่ยวกับการสนทนาโดยทั่วไปของการขัดเกลาทางสังคม แล้วให้นักเรียนช่วยกันสังเกตถึงการแสดงท่าทางในการสนทนาและการใช้คำพูดในการสนทนา แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้
 - 1) จากคลิปวิดีโอมีการแสดงถึงการขัดเกลาทางสังคมเป็นอย่างไร
 - 2) นักเรียนคิดว่า การขัดเกลาทางสังคมมีความสำคัญอย่างไร
2. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด
 - นักเรียนคิดว่า การขัดเกลาทางสังคม อธิบายเหตุผล (พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)
3. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถ คือ เก่ง ปานกลางค่อนข้างเก่ง ปานกลางค่อนข้างอ่อน และอ่อน โดยครูเน้นย้ำให้นักเรียนทุกคนร่วมมือและช่วยเหลือกันตลอดการปฏิบัติกิจกรรม
4. ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอการขัดเกลาทางสังคม แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์วิวัฒนาการของมนุษย์
5. นักเรียนแต่ละกลุ่มจับคู่กันเป็น 2 คู่ ให้แต่ละคู่เลือกตอบคำถามการขัดเกลาทางสังคม แล้วผลัดกันตรวจสอบความถูกต้อง
6. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสนทนาความรู้ โดยกำหนดสถานการณ์ในการพูดที่แตกต่างกัน ครูสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนและให้คำแนะนำ
7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปแนวทางการสรุปผลเนื้อหา

7. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
ประเมินความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด และความสามารถ ในการใช้ทักษะชีวิต	แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย รับผิดชอบ ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตการใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน ทั้งทางตรงและทางอ้อม	แบบประเมินค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- คลิปวิดีโอการขัดเกลาทางสังคม

- ใบงานที่ 1- 3

8.2 แหล่งการเรียนรู้

—

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- () เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- () มีองค์ประกอบครบ
- () สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- () การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- () บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- () เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- () มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- () มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- () มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- () สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

(นางพิศสวาท ศรีสะอาด)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน (เต็ม)..... คน เข้าเรียน..... คน ขาดเรียน..... คน
เลขที่ขาดเรียน.....

1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....
.....
.....

2) การประเมินด้านทักษะการบวนการ

.....
.....
.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....
.....
.....

2 ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....

3 แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน/ผู้บันทึก

(นายวฤทธิ์ กำเนิดแวควง)

ครูอัตราจ้าง โรงเรียนสตรีศึกษา

ใบงานที่	วิชา ประชากรกับสิ่งแวดล้อม	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	
	สรุปความรู้ การขัดเกลาทางสังคม		
	ชื่อ-สกุล	ชั้น	เลขที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปความรู้ เรื่อง การขัดเกลาทางสังคมในรูปแบบ Mind mapping

ใบงานที่	วิชา ประชากรกับสิ่งแวดล้อม	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	
	การขัดเกลากาทางสังคม		
	ชื่อ-สกุล	ชั้น	เลขที่

คำชี้แจง จงตอบคำถามดังต่อไปนี้ให้ครบถ้วนสมบูรณ์

1. สถาบันทางสังคมสถาบันใดมีความสำคัญมากที่สุด เพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น ?

.....

.....

.....

2. จงบอกความแตกต่างของการขัดเกลากาทางสังคมทางตรงและการขัดเกลากาทางสังคมทางอ้อม

.....

.....

.....

.....

3. ให้นักเรียนยกตัวอย่างตัวแทน ของผู้มีบทบาทในการขัดเกลากาทางสังคม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่	วิชา ประชากรกับสิ่งแวดล้อม	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	
	สิ่งแวดล้อมกับสังคมมนุษย์		
	ชื่อ-สกุล	ชั้น	เลขที่

คำชี้แจง จงตอบคำถามดังต่อไปนี้ให้ครบถ้วนสมบูรณ์

1. จงบอกความแตกต่างระหว่างสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ กับสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น

2. จงบอกลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มีกี่ลักษณะ อะไรบ้าง

3. นักเรียนคิดว่ามนุษย์สามารถพัฒนาเทคโนโลยีที่สามารถเอาชนะธรรมชาติได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9

รายวิชาเพิ่มเติม ประชากรกับสิ่งแวดล้อม รหัสวิชา ส30242

ภาคเรียนที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 หลักธรรมาภิบาลและสันติ
เรื่อง หลักธรรมาภิบาลและสันติ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
เวลาเรียน 8 ชั่วโมง
เวลาเรียน 4 ชั่วโมง

1. ผลการเรียนรู้/จุดประสงค์การเรียนรู้

1.1 ผลการเรียนรู้

ข้อ 8 อธิบายเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมได้

1.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

1) อธิบายเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมได้

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สามารถอธิบายเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมได้

3. สาระการเรียนรู้

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการสื่อสาร

4.2 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์
- 2) ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์/ค่านิยม

5.1 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 1) มีวินัย รับผิดชอบ
- 2) ใฝ่เรียนรู้
- 3) มุ่งมั่นในการทำงาน

5.2 ค่านิยม

- ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม

6. กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอเกี่ยวกับการสนทนาโดยทั่วไปของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม แล้วให้นักเรียนช่วยกันสังเกตถึงการแสดงท่าทางในการสนทนาและการใช้คำพูดในการสนทนา แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้

- 1) จากคลิปวิดีโอมีการแสดงถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม อย่างไร
 - 2) นักเรียนคิดว่า มการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม มีความสำคัญอย่างไร
2. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

- นักเรียนคิดว่า การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม อธิบายเหตุผล (พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

3. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถ คือ เก่ง ปานกลางค่อนข้างเก่ง ปานกลางค่อนข้างอ่อน และอ่อน โดยครูเน้นย้ำให้นักเรียนทุกคนร่วมมือและช่วยเหลือกันตลอดการปฏิบัติกิจกรรม

4. ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์หวิวัฒนาการของมนุษย์

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มจับคู่กันเป็น 2 คู่ ให้แต่ละคู่เลือกตอบคำถามการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม แล้วผลัดกันตรวจสอบความถูกต้อง

6. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสนทนาความรู้ โดยกำหนดสถานการณ์ในการพูดที่แตกต่างกัน ครูสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนและให้คำแนะนำ

7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปแนวทางการสรุปผลเนื้อหา

7. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
ประเมินความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด และความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย รับผิดชอบ ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตการใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน ทั้งทางตรงและทางอ้อม	แบบประเมินค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

คลิปวิดีโอการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม

8.2 แหล่งการเรียนรู้

—

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- () เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- () มีองค์ประกอบครบ
- () สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- () การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- () บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- () เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- () มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- () มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- () มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- () สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

(นางพิศสวาท ศรีสะอาด)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน (เต็ม)..... คน เข้าเรียน..... คน ขาดเรียน..... คน
เลขที่ขาดเรียน.....

1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....
.....
.....

2) การประเมินด้านทักษะการบวนการ

.....
.....
.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....
.....
.....

2 ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....

3 แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน/ผู้บันทึก
(นายนวุทธิ์ กำเนิดวงควง)
ครูอัตราจ้าง โรงเรียนสตรีศึกษา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10

รายวิชาเพิ่มเติม ประชากรกับสิ่งแวดล้อม รหัสวิชา ส30242

ภาคเรียนที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 หลักธรรมาภิบาลและสันติ
เรื่อง หลักธรรมาภิบาลและสันติ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
เวลาเรียน 8 ชั่วโมง
เวลาเรียน 4 ชั่วโมง

1. ผลการเรียนรู้/จุดประสงค์การเรียนรู้

1.1 ผลการเรียนรู้

ข้อ 9 อธิบายปัญหาทางสังคม และการป้องกันกระบวนการแก้ไขในปัจจุบันได้

1.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

1) อธิบายปัญหาทางสังคม และการป้องกันกระบวนการแก้ไขในปัจจุบันได้

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สามารถอธิบายเกี่ยวกับปัญหาทางสังคมได้

3. สาระการเรียนรู้

ปัญหาทางสังคม

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการสื่อสาร

4.2 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์
- 2) ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์/ค่านิยม

5.1 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 1) มีวินัย รับผิดชอบ
- 2) ใฝ่เรียนรู้
- 3) มุ่งมั่นในการทำงาน

5.2 ค่านิยม

- ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม

6. กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอเกี่ยวกับการสนทนาโดยทั่วไปของปัญหาทางสังคม แล้วให้นักเรียนช่วยกันสังเกตถึงการแสดงท่าทางในการสนทนาและการใช้คำพูดในการสนทนา แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้
 - 1) จากคลิปวิดีโอมีการแสดงถึง ปัญหาทางสังคมอย่างไร
 - 2) นักเรียนคิดว่าปัญหาทางสังคมมีความสำคัญอย่างไร
2. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด
 - นักเรียนคิดว่า ปัญหาทางสังคม อธิบายเหตุผล (พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)
3. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถ คือ เก่ง ปานกลางค่อนข้างเก่ง ปานกลางค่อนข้างอ่อน และอ่อน โดยครูเน้นย้ำให้นักเรียนทุกคนร่วมมือและช่วยเหลือกันตลอดการปฏิบัติกิจกรรม
4. ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอ ปัญหาทางสังคม แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์วิวัฒนาการของมนุษย์
5. นักเรียนแต่ละกลุ่มจับคู่กันเป็น 2 คู่ ให้แต่ละคู่เลือกตอบคำถามปัญหาทางสังคม แล้วผลัดกันตรวจสอบความถูกต้อง
6. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสนทนาความรู้ โดยกำหนดสถานการณ์ในการพูดที่แตกต่างกัน ครูสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนและให้คำแนะนำ
7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปแนวทางการสรุปผลเนื้อหา

7. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
ประเมินความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด และความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย รับผิดชอบ ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตการใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน ทั้งทางตรงและทางอ้อม	แบบประเมินค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

คลิปวิดีโอปัญหาทางสังคม

8.2 แหล่งการเรียนรู้

—

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- () เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- () มีองค์ประกอบครบ

- () สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- () การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้การสอนตามกระบวนการ
- () บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- () เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- () มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- () มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- () มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- () สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

(นางพิศสวาท ศรีสะอาด)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน (เต็ม)..... คน เข้าเรียน..... คน ขาดเรียน..... คน
เลขที่ขาดเรียน.....

1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....
.....
.....

2) การประเมินด้านทักษะการบวนการ

.....
.....
.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....
.....
.....

2 ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....

3 แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน/ผู้บันทึก
(นายนวนฤทธิ์ กำเนิดแวงคง)
ครูอัตราจ้าง โรงเรียนสตรีศึกษา